

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (prvního senátu)

2. července 2019*

„Mimosmluvní odpovědnost – Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Omezující opatření přijatá vůči Íránské islámské republice – Zmrazení finančních prostředků – Omezení vstupu na území členských států – Náhrada škody údajně vzniklé v důsledku zařazení jména žalobce na seznamy osob a subjektů, na které se vztahují omezující opatření, a ponechání jeho jména na těchto seznamech – Majetková újma – Morální újma“

Ve věci T-406/15,

Fereydoun Mahmoudian, s bydlištěm v Teheránu (Írán), zastoupený A. Bahramim a N. Korogiannakisem, advokáty,

žalobce,

proti

Radě Evropské unie, zastoupené R. Liudvinaviciute-Cordeiro a M. Bishopem, jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Evropskou komisí, zastoupenou původně A. Aresuem a D. Gauci, poté A. Aresuem a R. Tricotem, jako zmocněnci,

vedlejší účastníci,

jejímž předmětem je návrh podaný na základě článku 268 SFEU a znějící na náhradu škody, která žalobci údajně vznikla v důsledku přijetí rozhodnutí Rady 2010/413/SZBP ze dne 26. července 2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení společného postojů 2007/140/SZBP (Úř. věst. 2010, L 195, s. 39), prováděcího nařízení Rady (EU) č. 668/2010 ze dne 26. července 2010, kterým se provádí čl. 7 odst. 2 nařízení (ES) č. 423/2007 o omezujících opatřeních vůči Íránu (Úř. věst. 2010, L 195, s. 25), rozhodnutí Rady 2010/644/SZBP ze dne 25. října 2010, kterým se mění rozhodnutí 2010/413 (Úř. věst. 2010, L 281, s. 81), a nařízení Rady (EU) č. 961/2010 ze dne 25. října 2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 423/2007 (Úř. věst. 2010, L 281, s. 1), jimiž bylo jméno žalobce zařazeno na seznamy osob a subjektů, na které se vztahují omezující opatření, a ponecháno na uvedených seznamech,

TRIBUNÁL (první senát),

ve složení I. Pelikánová (zpravodajka), předsedkyně, V. Valančius a U. Öberg, soudci,

* Jednací jazyk: francouzština.

vedoucí soudní kanceláře: M. Marescaux, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 11. prosince 2018,

vydává tento

Rozsudek

I. Skutečnosti předcházející sporu

- 1 Projednávaná věc spadá do rámce omezujících opatření zavedených za účelem vyvinutí tlaku na Íránskou islámskou republiku, aby ukončila jaderné činnosti, které představují riziko šíření jaderných zbraní, a vývoj nosičů jaderných zbraní (dále jen „šíření jaderných zbraní“).
- 2 Žalobce, F. Mahmoudian, je většinový akcionář a předseda představenstva společnosti Fulmen. Fulmen je íránská společnost působící zejména v odvětví elektrického vybavení.
- 3 V rámci Evropské unie byl přijat společný postoj Rady 2007/140/SZBP ze dne 27. února 2007 o omezujících opatřeních vůči Íránu (Úř. věst. 2007, L 61, s. 49) a nařízení Rady (ES) č. 423/2007 ze dne 19. dubna 2007 o omezujících opatřeních vůči Íránu (Úř. věst. 2007, L 103, s. 1).
- 4 Článek 5 odst. 1 písm. b) společného postoje 2007/140 stanovil zmrazení veškerých finančních prostředků a hospodářských zdrojů určitých kategorií osob a subjektů. Seznam těchto osob a subjektů byl uveden v příloze II společného postoje 2007/140.
- 5 Pokud jde o pravomoci Evropského společenství, čl. 7 odst. 2 nařízení č. 423/2007 stanovil zmrazení finančních prostředků osob, subjektů či orgánů označených Radou Evropské unie jako podílejících se na šíření jaderných zbraní podle čl. 5 odst. 1 písm. b) společného postoje 2007/140. Seznam těchto osob, subjektů a orgánů tvořil přílohu V nařízení č. 423/2007.
- 6 Společný postoj 2007/140 byl zrušen rozhodnutím Rady 2010/413/SZBP ze dne 26. července 2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu (Úř. věst. 2010, L 195, s. 39).
- 7 Článek 20 odst. 1 rozhodnutí 2010/413 stanoví, že se zmrazují finanční prostředky několika kategoriím subjektů. Toto ustanovení se vztahuje mimo jiné na „osob[y] a subjekty, [...] které se podílejí na [šíření jaderných zbraní] nebo jsou s [touto činností] přímo spojeny nebo j[i] podporují, [...] nebo osob[y] či subjekty, které jednájí jejich jménem [na jejich účet] nebo na jejich příkaz, nebo subjekty, které jsou těmito osobami vlastněny nebo ovládány, a to i nedovolenými prostředky [...], přičemž tyto osoby nebo subjekty jsou uvedeny v příloze II“.
- 8 Seznam obsažený v příloze II rozhodnutí 2010/413 byl nahrazen novým seznamem upraveným rozhodnutím Rady 2010/644/SZBP ze dne 25. října 2010, kterým se mění rozhodnutí 2010/413 (Úř. věst. 2010, L 281, s. 81).
- 9 Dne 25. října 2010 přijala Rada nařízení (EU) č. 961/2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení nařízení č. 423/2007 (Úř. věst. 2010, L 281, s. 1).
- 10 Jméno žalobce bylo Radou zařazeno na seznam osob, subjektů a orgánů obsažený v tabulce I přílohy II rozhodnutí 2010/413 již v okamžiku jeho přijetí dne 26. července 2010.

- 11 V důsledku toho bylo jméno žalobce zařazeno prováděcím nařízením Rady (EU) č. 668/2010 ze dne 26. července 2010, kterým se provádí čl. 7 odst. 2 nařízení č. 423/2007 (Úř. věst. 2010, L 195, s. 25), na seznam osob, subjektů a orgánů obsažený v tabulce I přílohy V nařízení č. 423/2007. Přijetím prováděcího nařízení č. 668/2010 došlo ke zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů žalobce.
- 12 V rozhodnutí 2010/413, jakož i v prováděcím nařízení č. 668/2010 uvedla Rada v případě žalobce následující důvody: „Ředitel společnosti Fulmen“.
- 13 Dopisem ze dne 26. srpna 2010 žalobce požádal Radu, aby přehodnotila jeho zařazení na seznam obsažený v příloze II rozhodnutí 2010/413 a seznam obsažený v příloze V nařízení č. 423/2007. Žalobce také vyzval Radu, aby mu sdělila, na základě jakých skutečností vůči němu přijala omezující opatření.
- 14 Přijetím rozhodnutí 2010/644 nebylo zařazení jména žalobce na seznam obsažený v příloze II rozhodnutí 2010/413 nijak dotčeno.
- 15 Vzhledem k tomu, že nařízení č. 423/2007 bylo zrušeno nařízením č. 961/2010, bylo jméno žalobce Radou zařazeno do bodu 14 tabulky A přílohy VIII posledně uvedeného nařízení. Finanční prostředky žalobce byly proto zmrazeny na základě čl. 16 odst. 2 nařízení č. 961/2010.
- 16 Na dopis žalobce ze dne 26. srpna 2010 odpověděla Rada dopisem ze dne 28. října 2010, v němž sdělila, že žádost žalobce o vyškrtnutí jeho jména ze seznamu obsaženého v příloze II rozhodnutí 2010/413 a ze seznamu obsaženého v příloze VIII nařízení č. 961/2010 se po přezkoumání zamítá. Rada v tomto ohledu upřesnila, že jelikož spis neobsahuje nové skutečnosti odůvodňující změnu jejího stanoviska, musí se na žalobce i nadále vztahovat omezující opatření stanovená uvedenými předpisy. Rada dále uvedla, že její rozhodnutí o ponechání jména žalobce na uvedených seznamech není založeno na jiných skutečnostech než těch, které jsou zmíněny v odůvodnění těchto seznamů.
- 17 Rozsudkem ze dne 21. března 2012, Fulmen a Mahmoudian v. Rada (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), zrušil Tribunál rozhodnutí 2010/413, prováděcí nařízení č. 668/2010, rozhodnutí 2010/644 a nařízení č. 961/2010 v rozsahu, v němž se týkaly společnosti Fulmen a žalobce.
- 18 Pokud jde o časové účinky zrušení aktů napadených ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 21. března 2012, Fulmen a Mahmoudian v. Rada (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), Tribunál v bodě 106 zmíněného rozsudku v souvislosti s nařízením č. 961/2010 připomněl, že na základě čl. 60 druhého pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie a odchylně od článku 280 SFEU nabývá rozhodnutí Tribunálu, kterým se ruší nařízení, právní moci až dnem, kdy uplyne lhůta k podání kasačního opravného prostředku stanovená v čl. 56 prvním pododstavci uvedeného statutu, nebo pokud je v této lhůtě podán kasační opravný prostředek, dnem jeho zamítnutí. Dále dospěl k závěru, že v projednávané věci se riziko vážného a nevratného narušení účinnosti omezujících opatření, která stanoví nařízení č. 961/2010, nejeví být dostatečně vysoké vzhledem k významnému dopadu těchto opatření na práva a svobody žalobců, aby mohlo odůvodňovat zachování účinků uvedeného nařízení vůči posledně uvedeným po dobu delší, než jaká je stanovena v čl. 60 druhém pododstavci statutu Soudního dvora Evropské unie.
- 19 Tribunál kromě toho v bodě 107 rozsudku ze dne 21. března 2012, Fulmen a Mahmoudian v. Rada (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), rozhodl, že účinky rozhodnutí 2010/413, ve znění rozhodnutí 2010/644, musejí být zachovány až do okamžiku, kdy nastanou účinky zrušení nařízení č. 961/2010.
- 20 Dne 4. června 2012 podala Rada k Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek proti rozsudku ze dne 21. března 2012, Fulmen a Mahmoudian v. Rada (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142). Tento kasační opravný prostředek byl zapsán do rejstříku pod číslem C-280/12 P. Rada na podporu uvedeného kasačního opravného prostředku zejména tvrdila, že se Tribunál dopustil nesprávného právního

posouzení, když rozhodl, že Rada měla předložit skutečnosti umožňující prokázat, že společnost Fulmen působila v zařízení Kumm/Fordó (Írán), a to bez ohledu na okolnost, že skutečnosti, které by mohly být předloženy, pocházejí z důvěrných zdrojů a že se nesprávná právní posouzení, kterých se Tribunál dopustil, týkají dvou aspektů sdělení těchto skutečností, přičemž první se týká sdělení důkazů Radě členskými státy a druhý sdělení důvěrných skutečností soudu.

- 21 Soudní dvůr rozsudkem ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Fulmen a Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), zamítl kasační opravný prostředek jako neopodstatněný a potvrdil zjištění Tribunálu obsažené v bodě 103 rozsudku ze dne 21. března 2012, Fulmen a Mahmoudian v. Rada (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), totiž že Rada nepředložila důkaz o tom, že společnost Fulmen působila v zařízení Kumm/Fordó.
- 22 Prováděcím nařízením Rady (EU) č. 1361/2013 ze dne 18. prosince 2013, kterým se provádí nařízení č. 267/2012 (Úř. věst. 2013, L 343, s. 7), Rada na základě závěrů vyplývajících z rozsudku ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Fulmen a Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), vyškrtla jméno žalobce ze seznamů osob a subjektů, na něž se vztahují omezující opatření, které jsou uvedeny v příloze II rozhodnutí 2010/413 a v příloze IX nařízení č. 267/2012, a to s účinností od 19. prosince 2013. Od té doby nebylo jméno žalobce opětovně zařazeno na žádný seznam.

II. Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

- 23 Návrhem došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 26. července 2015 podal žalobce projednávanou žalobu. Věc byla přidělena prvnímu senátu Tribunálu.
- 24 Dne 9. listopadu 2015 předložila Rada žalobní odpověď.
- 25 Podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 9. listopadu 2015 podala Evropská komise návrh na vstup do tohoto řízení jako vedlejší účastnice na podporu návrhových žádání Rady.
- 26 Dne 2. prosince 2015 předložil žalobce vyjádření ke vstupu Komise do řízení. Rada ve stanovené lhůtě nepředložila vyjádření k tomuto návrhu.
- 27 Rozhodnutím předsedkyně prvního senátu Tribunálu ze dne 10. prosince 2015 přijatým podle čl. 144 odst. 4 jednacího řádu Tribunálu byl Komisi povolen vstup do tohoto řízení jako vedlejší účastnice.
- 28 Dne 12. ledna 2016 předložil žalobce repliku.
- 29 Dne 25. ledna 2016 předložila Komise spis vedlejší účastnice. Rada ani žalobce nepředložili k tomuto spisu žádná vyjádření.
- 30 Dne 26. února 2016 předložila Rada dupliku.
- 31 Dopisem došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 29. března 2016 požádal žalobce o konání jednání na základě čl. 106 odst. 1 jednacího řádu.
- 32 Na návrh soudkyně zpravodajky přijal Tribunál (první senát) první organizační procesní opatření, které spočívalo ve vypsání účastníků řízení k případnému přerušení řízení do doby, než bude vydáno rozhodnutí Soudního dvora, jímž bude ukončeno řízení ve věci C-45/15 P, Safa Nicu Sepahan v. Rada. Rada se v tomto ohledu vyjádřila ve stanovené lhůtě.
- 33 Vzhledem k tomu, že se změnilo složení senátů Tribunálu, byla soudkyně zpravodajka přidělena podle čl. 27 odst. 5 jednacího řádu k prvnímu senátu, jemuž tudíž byla tato věc přidělena.

- 34 Rozhodnutím ze dne 31. srpna 2016 rozhodla předsedkyně prvního senátu Tribunálu přerušit řízení v projednávané věci.
- 35 Po vyhlášení rozsudku ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (C-45/15 P, EU:C:2017:402), přijal Tribunál (první senát) na návrh soudkyně zpravodajky druhé organizační procesní opatření spočívající ve vyslechnutí účastníků řízení k důsledkům, které z uvedeného rozsudku vyvozují pro účely této věci (dále jen „druhé organizační procesní opatření“). Hlavní účastníci řízení a Komise se v tomto ohledu vyjádřili ve stanovené lhůtě.
- 36 Komise informovala dopisem ze dne 28. listopadu 2018 Tribunál, že nepovažuje za nezbytné účastnit se v projednávané věci jednání, ačkoli nadále podporuje postoj Rady.
- 37 Řeči hlavních účastníků řízení a jejich odpovědi na ústní otázky položené Tribunálem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 11. prosince 2018.
- 38 Žalobce navrhuje, aby Tribunál:
- prohlásil žalobu za přípustnou a opodstatněnou;
 - uložil Radě, aby mu nahradila majetkovou újmu ve výši 2 227 000 eur a morální újmu ve výši 600 000 eur, která žalobci podle jeho slov v důsledku tohoto zařazení vznikla;
 - uložil Radě náhradu nákladů řízení.
- 39 Rada a Komise navrhují, aby Tribunál:
- zamítl žalobu;
 - uložil žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Právní otázky

A. K pravomoci Tribunálu

- 40 Rada ve své duplice, ve které se opírá o rozsudek ze dne 18. února 2016, *Jannatian v. Rada* (T-328/14, nezveřejněný, EU:T:2016:86), namítá, že v rozsahu, v němž žalobce založil svůj návrh na náhradu újmy na protiprávnosti zařazení jeho jména na seznam obsažený v příloze II rozhodnutí 2010/413, ve znění rozhodnutí 2010/644, nemá Tribunál pravomoc o této žalobě rozhodnout, jelikož čl. 275 druhý pododstavec SFEU nepřiznává Tribunálu pravomoc rozhodovat o žalobě na náhradu škody založené na protiprávnosti aktu, který spadá do společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP).
- 41 Žalobce v odpověď na otázku Tribunálu položenou na jednání, aby se vyjádřil k námitce nepřípustnosti vznesené Radou, uvedl, že se žalobou v projednávané věci zamýšlel domáhat pouze náhrady újmy vzniklé na základě nařízení přijatých Radou, což bylo zaznamenáno do protokolu z jednání. S ohledem na uvedenou odpověď je třeba mít v podstatě za to, že žalobce změnil druhé návrhové žádání obsažené v jeho žalobě tak, že se nakonec pouze domáhá, aby Tribunál uložil Radě povinnost nahradit žalobci majetkovou újmu ve výši 2 227 000 eur, která mu vznikla z důvodu protiprávního zařazení jeho jména na seznamy tvořící přílohy prováděcího nařízení č. 668/2010 a nařízení č. 961/2010 (dále jen „sporné seznamy“), a morální újmu ve výši 600 000 eur, která mu vznikla z téhož důvodu.

- 42 V každém případě je třeba připomenout, že podle článku 129 jednacího řádu může Tribunál kdykoli bez návrhu po vyslechnutí účastníků řízení rozhodnout o tom, zda jsou splněny nepominutelné podmínky řízení, mezi které podle judikatury patří pravomoc unijního soudu rozhodovat o žalobě (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. března 1980, *Ferriera Valsabbia a další v. Komise*, 154/78, 205/78, 206/78, 226/78 až 228/78, 263/78, 264/78, 31/79, 39/79, 83/79 a 85/79, EU:C:1980:81, bod 7, a ze dne 17. června 1998, *Svenska Journalistförbundet v. Rada*, T-174/95, EU:T:1998:127, bod 80).
- 43 V tomto směru z judikatury vyplývá, že ačkoli žaloba na náhradu škody směřující k náhradě tvrzené újmy vzniklé z důvodu přijetí aktu v oblasti SZBP nespadá do pravomoci Tribunálu (rozsudek ze dne 18. února 2016, *Jannatian v. Rada*, T-328/14, nezveřejněný, EU:T:2016:86, body 30 a 31), Tribunál na druhé straně vždy uznal svou pravomoc k rozhodnutí o žalobě na náhradu tvrzené škody vzniklé určité osobě nebo určitému subjektu z důvodu omezujících opatření, která vůči nim byla přijata podle článku 215 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. července 2007, *Sison v. Rada*, T-47/03, nezveřejněný, EU:T:2007:207, body 232 až 251, a ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, T-384/11, EU:T:2014:986, body 45 až 149).
- 44 Jinak tomu nemůže být ani v případě návrhu na náhradu tvrzené škody vzniklé určité osobě nebo určitému subjektu z důvodu omezujících opatření, jež byla vůči nim přijata podle čl. 291 odst. 2 SFEU.
- 45 Podle judikatury totiž žádné ustanovení Smlouvy o FEU nestanoví, že její šestá část, která se týká institucionálních a finančních ustanovení, není v oblasti omezujících opatření použitelná. Použití čl. 291 odst. 2 SFEU, který stanoví, že „[j]sou-li pro provedení právně závazných aktů Unie nezbytné jednotné podmínky, svěří tyto akty prováděcí pravomoci Komisi nebo ve zvláštních, náležitě odůvodněných případech a v případech uvedených v člancích 24 a 26 Smlouvy o Evropské unii Radě“, tudíž není vyloučeno, pokud byly podmínky stanovené v tomto ustanovení splněny (rozsudek ze dne 1. března 2016, *National Iranian Oil Company v. Rada*, C-440/14 P, EU:C:2016:128, bod 35).
- 46 V projednávané věci byla omezující opatření přijatá vůči žalobci rozhodnutím 2010/413, ve znění rozhodnutí 2010/644, provedena prováděcím nařízením č. 668/2010, přijatým v souladu s čl. 291 odst. 2 SFEU, a nařízením č. 961/2010, přijatým v souladu s článkem 215 SFEU.
- 47 Z toho vyplývá, že ačkoli nemá Tribunál pravomoc rozhodovat o návrhu žalobce na náhradu škody v rozsahu, v němž zní na náhradu škody, která žalobci podle jeho slov vznikla v důsledku přijetí rozhodnutí 2010/413, ve znění rozhodnutí 2010/644, má naproti tomu pravomoc rozhodnout o témž návrhu v rozsahu, v němž zní na náhradu tvrzené škody vzniklé v důsledku provedení uvedeného rozhodnutí prováděcím nařízením č. 668/2010 a nařízením č. 961/2010 (dále jen „sporné akty“).
- 48 Je tedy třeba učinit závěr, že Tribunál má pravomoc rozhodnout o projednávané žalobě ve znění pozměněném na jednání, tedy v rozsahu, v němž tato žaloba zní na náhradu škody, která žalobci podle jeho slov vznikla v důsledku skutečnosti, že spornými akty byla provedena omezující opatření přijatá vůči němu v rozhodnutí 2010/413, ve znění rozhodnutí 2010/644 (dále jen „sporná opatření“).

B. K věci samé

- 49 Článek 340 druhý pododstavec SFEU stanoví, že „[v] případě mimosmluvní odpovědnosti nahradí Unie v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států škody způsobené jejími orgány nebo jejími zaměstnanci při výkonu jejich funkce“. Z ustálené judikatury plyne, že vznik mimosmluvní odpovědnosti Unie ve smyslu čl. 340 druhého pododstavce SFEU za protiprávní jednání svých orgánů je vázán na splnění souboru podmínek, kterými jsou protiprávnost jednání vytykaného orgánů, skutečná existence škody a existence příčinné souvislosti mezi tímto jednáním a uplatňovanou škodou (viz rozsudek ze dne 9. září 2008, *FIAMM a další v. Rada a Komise*,

C-120/06 P a C-121/06 P, Sb. rozh., EU:C:2008:476, bod 106 a citovaná judikatura; rozsudek ze dne 11. července 2007, *Schneider Electric v. Komise*, T-351/03, EU:T:2007:212, bod 113, a ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 47).

- 50 Žalobce na podporu projednávané žaloby tvrdí, že tři výše uvedené podmínky jsou v projednávaném případě splněny.
- 51 Rada, podporovaná Komisí, navrhuje, aby byla žaloba zamítnuta jako neopodstatněná z důvodu, že žalobce nepodal jemu příslušející důkaz, že jsou v projednávaném případě splněny všechny podmínky pro založení mimosmluvní odpovědnosti Unie.
- 52 Podle ustálené judikatury jsou podmínky pro vznik mimosmluvní odpovědnosti Unie ve smyslu čl. 340 druhého pododstavce SFEU, jak již byly uvedeny v bodě 49 výše, kumulativní (rozsudek ze dne 7. prosince 2010, *Fahas v. Rada*, T-49/07, EU:T:2010:499, body 92 a 93, a usnesení ze dne 17. února 2012, *Dagher v. Rada*, T-218/11, nezveřejněné, EU:T:2012:82, bod 34). Z toho vyplývá, že pokud jedna z těchto podmínek není splněna, musí být žaloba zamítnuta v plném rozsahu, aniž je třeba zkoumat splnění ostatních podmínek (rozsudek ze dne 26. října 2011, *Dufour v. ECB*, T-436/09, EU:T:2011:634, bod 193).
- 53 Je tudíž třeba ověřit, zda žalobce v projednávané věci podal jemu příslušející důkaz o protiprávnosti jednání, které vytýká Radě, tj. přijetí sporných aktů a ponechání jeho jména na sporných seznamech, o skutečné existenci majetkové a morální újmy, kterou podle svých slov utrpěl, a o příčinné souvislosti mezi uvedeným přijetím aktů a újmou, které se dovolává.

1. K tvrzené protiprávnosti

- 54 Žalobce tvrdí, že podmínka týkající se protiprávnosti jednání orgánu je splněna, neboť přijetí sporných aktů a ponechání jeho jména na sporných seznamech v podstatě představují dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž předmětem je přiznání práv jednotlivcům, ze strany Rady, které může podle judikatury vést ke vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie.
- 55 V tomto ohledu žalobce zaprvé připomíná, že z rozsudku ze dne 21. března 2012, *Fulmen a Mahmoudian v. Rada* (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), a z rozsudku ze dne 28. listopadu 2013, *Rada v. Fulmen a Mahmoudian* (C-280/12 P, EU:C:2013:775), který byl vydán v řízení o kasačním opravném prostředku podaném Radou a kterým byl uvedený kasační opravný prostředek zamítnut (viz bod 21 výše), vyplývá, že sporné akty jsou protiprávní.
- 56 Na jedné straně žalobce připomíná, že v rozsudku ze dne 21. března 2012, *Fulmen a Mahmoudian v. Rada* (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), dospěl Tribunál k závěru, že Rada neměla sebemenší důkaz na podporu zařazení jména žalobce na sporné seznamy, a domnívá se, že tato skutečnost představuje dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž předmětem je přiznání práv jednotlivcům, které může zakládat mimosmluvní odpovědnost Unie. V odpovědi na otázku položenou v rámci druhého organizačního procesního opatření žalobce uvádí, že vzhledem k podobnosti rozhodných skutečností v projednávané věci a ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (C-45/15 P, EU:C:2017:402), lze veškerá konstatování ohledně závažnosti protiprávního jednání Rady v posledně uvedené věci vztáhnout obdobně i na projednávanou věc. Žalobce dodává, že Tribunál by měl učinit závěr, že pouhé zrušení sporných aktů nemůže představovat dostatečnou náhradu morální újmy, která mu vznikla.
- 57 Na druhé straně má žalobce za to, že rozhodnutí Rady podat kasační opravný prostředek proti rozsudku ze dne 21. března 2012, *Fulmen a Mahmoudian v. Rada* (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), představuje i přes zjevnou protiprávnost konstatovanou Tribunálem v uvedeném rozsudku zneužití pravomoci, v jehož důsledku vznikla žalobci ještě vyšší škoda.

- 58 Žalobce zadruhé tvrdí, že v důsledku sporných opatření došlo k zásahu do jeho svobody podnikání a jeho práva na vlastnictví, jež žalobci přiznávají články 16 a 17 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“). Zmíněné porušení těchto základních práv podle tvrzení žalobce zvyšuje míru protiprávnosti jednání Rady natolik, že zakládá závažné porušení.
- 59 Rada, podporovaná Komisí, ve své odpovědi na otázku položenou v rámci druhého organizačního procesního opatření již nezpochybňuje protiprávnost vyplývající z přijetí sporných opatření a uznává, že závěry Soudního dvora v rozsudku ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (C-45/15 P, EU:C:2017:402), které se týkají existence dostatečně závažného porušení právní normy, jejímž předmětem je přiznat práva jednotlivcům, jsou v projednávané věci relevantní, neboť v případě žalobce nastaly obdobné okolnosti jako ve věci, ve které byl vydán uvedený rozsudek. Naproti tomu Rada odmítá tvrzení žalobce ohledně zneužití pravomoci a porušení článků 16 a 17 Listiny a má za to, že rozsudek ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (C-45/15 P, EU:C:2017:402), neobsahuje v tomto smyslu žádné relevantní informace.
- 60 V projednávané věci Tribunál v rozsudku ze dne 21. března 2012, *Fulmen a Mahmoudian v. Rada* (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), konstatoval protiprávnost sporných aktů.
- 61 Je však třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Tribunálu konstatování protiprávnosti právního aktu – i když je tato protiprávnost politováníhodná – nepostačuje k tomu, aby bylo možné mít za to, že byla splněna podmínka vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie založená na protiprávnosti jednání vytykaného orgánům (rozsudek ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 50; v tomto smyslu viz též rozsudek ze dne 6. března 2003, *Dole Fresh Fruit International v. Rada a Komise*, T-56/00, EU:T:2003:58, body 71 až 75, a rozsudek ze dne 23. listopadu 2011, *Sison v. Rada*, T-341/07, EU:T:2011:687, bod 31). Případné zrušení jednoho či více aktů Rady, na základě nichž měla žalobci vzniknout újma, a to i pokud k takovému zrušení dojde rozsudkem Tribunálu vynesným před podáním žaloby na náhradu škody, tedy není nevyvratitelným důkazem dostatečně závažného porušení na straně tohoto orgánu, jež by *ipso jure* umožnilo konstatovat mimosmluvní odpovědnost Unie.
- 62 Podmínka týkající se existence protiprávního jednání unijních orgánů vyžaduje dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž předmětem je přiznat práva jednotlivcům (viz rozsudek ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, bod 29 a citovaná judikatura).
- 63 Cílem požadavku dostatečně závažného porušení právní normy, jejímž předmětem je přiznání práv jednotlivcům, je bez ohledu na povahu dotčeného protiprávního aktu předejít tomu, aby riziko, že bude nutné odškodnit újmu tvrzenou dotýčenými osobami, narušilo schopnost dotčeného orgánu plně vykonávat své pravomoci v obecném zájmu jak v rámci jeho normativní činnosti nebo jeho hospodářskopolitických rozhodnutí, tak v oblasti jeho správní pravomoci, aniž přitom budou jednotlivci zatíženi důsledky závažných a neomluvitelných nesplnění povinností (viz rozsudek ze dne 23. listopadu 2011, *Sison v. Rada*, T-341/07, EU:T:2011:687, bod 34 a citovaná judikatura; rozsudek ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 51).
- 64 S ohledem na judikaturu připomenutou v bodech 59 až 61 výše je třeba posoudit, zda je předmětem právních norem, na jejichž porušení žalobce v projednávané věci poukazuje, přiznání práv jednotlivcům a zda se Rada dopustila jejich dostatečně závažného porušení.
- 65 Žalobce předkládá na podporu návrhu na náhradu škody v podstatě dvě výtky protiprávnosti, a to zaprvé přijetí sporných aktů a ponechání jeho jména na sporných seznamech, přestože Rada neměla žádný důkaz odůvodňující takový postup, přičemž účinky těchto protiprávních jednání byly podle tvrzení žalobce zhoršeny v důsledku zneužití pravomoci, kterého se podle něj dopustila Rada tím, že podala kasační opravný prostředek proti rozsudku ze dne 21. března 2012, *Fulmen a Mahmoudian v. Rada* (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), a zadruhé porušení článků 16 a 17 Listiny.

- 66 Pokud jde zaprvé o výtku protiprávnosti vycházející z toho, že Rada přijala sporné akty a ponechala jméno žalobce na sporných seznamech, přestože neměla žádný důkaz odůvodňující takový postup, je třeba připomenout, že Tribunál v bodech 68 a 69 rozsudku ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (T-384/11, EU:T:2014:986), rozhodl, že běžně obezřetná a s řádnou péčí postupující správa by byla schopna si uvědomit, že v době přijímání napadeného aktu v dané věci je jejím úkolem, aby shromáždila informace a důkazy odůvodňující omezující opatření vztahující se na žalobce v uvedené věci, aby v případě zpochybnění mohla prokázat opodstatněnost uvedených opatření tím, že předloží uvedené informace a důkazy unijnímu soudu. Tribunál z toho dovodil, že jelikož tak Rada nejednala, stala se odpovědnou za dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž cílem je přiznat práva jednotlivcům ve smyslu judikatury citované v bodech 61 a 62 výše. Soudní dvůr v bodě 40 rozsudku ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (C-45/15 P, EU:C:2017:402), vydaného v řízení o kasačních opravných prostředcích proti rozsudku ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (T-384/11, EU:T:2014:986), a kterým byly uvedené kasační opravné prostředky zamítnuty, rozhodl, že Tribunál měl zejména v bodech 68 a 69 svého rozsudku právem za to, že skutečnost, že Rada za dobu téměř tří let nesplnila svou povinnost předložit v případě zpochybnění informace či důkazy, kterými jsou podloženy důvody pro přijetí omezujících opatření vůči fyzické nebo právnické osobě, představuje dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž předmětem je přiznat práva jednotlivcům.
- 67 S ohledem na rozsudek ze dne 21. března 2012, *Fulmen a Mahmoudian v. Rada* (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), potvrzený rozsudkem Soudního dvora ze dne 28. listopadu 2013, *Rada v. Fulmen a Mahmoudian* (C-280/12 P, EU:C:2013:775), je v projednávané věci nutné konstatovat, že porušení, kterého se dopustila Rada, je co do svého předmětu nejen totožné s porušením, kterého se dopustila Rada ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (T-384/11, EU:T:2014:986), ale také trvalo přibližně o šest měsíců déle.
- 68 Z toho na straně jedné vyplývá, že právní norma, jejíhož porušení se dovolává žalobce v projednávané věci, je právní normou přiznávající práva jednotlivcům, k nimž patří žalobce jakožto fyzická osoba, na kterou se vztahují sporné akty. Na straně druhé je porušení uvedeného pravidla dostatečně závažným porušením ve smyslu judikatury uvedené v bodě 63 výše.
- 69 Kromě toho z vyjádření účastníků řízení předložených v návaznosti na druhé organizační procesní opatření ohledně otázky, jaké důsledky dovozují z rozsudku ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (C-45/15 P, EU:C:2017:402), pro účely projednávané věci, vyplývá, že je mezi nimi nyní nesporná skutečnost, že tato protiprávnost je dostatečně závažným porušením právní normy přiznávající práva jednotlivcům.
- 70 Pokud jde o tvrzení, jehož podstatou je, že závažnost uvedeného porušení byla ještě zhoršena v důsledku skutečnosti, že Rada měla zneužít svou pravomoc tím, že podala kasační opravný prostředek proti rozsudku ze dne 21. března 2012, *Fulmen a Mahmoudian v. Rada* (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), nemůže tento argument obstát.
- 71 Podle ustálené judikatury je totiž akt stížen vadou spočívající ve zneužití pravomoci pouze tehdy, když se na základě objektivních, relevantních a shodujících se nepřímých důkazů ukáže, že byl přijat za výlučným nebo přinejmenším rozhodujícím účelem dosáhnout jiných cílů, než jsou uváděné cíle, nebo vyhnout se postupu zvláště upravenému Smlouvou pro vyrovnání se s okolnostmi daného případu (viz rozsudek ze dne 29. listopadu 2017, *Montel v. Parlament*, T-634/16, nezveřejněný, EU:T:2017:848, bod 161 a citovaná judikatura).
- 72 V tomto ohledu je třeba na jedné straně připomenout, že právo podat kasační opravný prostředek proti rozsudkům Tribunálu je zakotveno v čl. 256 odst. 1 druhém pododstavci SFEU a je nedílnou součástí procesních prostředků soudního systému Unie. Podle téhož článku je kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru omezen na právní otázky. Kromě toho podle čl. 56 druhého pododstavce první věty statutu Soudního dvora Evropské unie může kasační opravný prostředek podat kterýkoli účastník

řízení, jehož návrhovému žádání nebylo zcela nebo zčásti vyhověno. Z ustanovení unijního primárního práva vyplývá, že v rámci stanovených omezení může každá strana nejen svobodně podat kasační opravný prostředek proti rozsudku Tribunálu, ale také uplatnit jakýkoli důvod, který považuje za relevantní na podporu svých tvrzení a pro úspěch své věci. S ohledem na posledně uvedené tak na rozdíl od toho, co tvrdí žalobce, nelze Radě vytýkat, že podala kasační opravný prostředek proti rozsudku ze dne 21. března 2012, Fulmen a Mahmoudian v. Rada (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), aby mohla uplatnit „ustálenou judikaturu týkající se geografických omezujících opatření“, jak uvádí v žalobní odpovědi, jelikož takový argument se zjevně týká právní otázky ve smyslu čl. 256 odst. 1 druhého pododstavce SFEU.

- 73 Na druhé straně nemůže obstat ani tvrzení žalobce, že Rada podala kasační opravný prostředek proti rozsudku ze dne 21. března 2012, Fulmen a Mahmoudian v. Rada (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), pouze s cílem činit nátlak na Íránskou islámskou republiku, aby zastavila svůj jaderný program, a tím zachovala vůči žalobci účinky vyvolané spornými akty. Uvedené tvrzení totiž nejen že není podpořeno žádnými důkazy ani informacemi, ale navíc je třeba konstatovat, že podle čl. 60 druhého pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie je zachování uvedených účinků nedílně spjata s rozhodnutím podat kasační opravný prostředek. Uvedený článek stanoví, že „[o]dchylně od článku 280 [SFEU] nabývá rozhodnutí Tribunálu, které ruší nařízení, právní moci až dnem, kdy uplyne lhůta stanovená v čl. 56 prvním pododstavci tohoto statutu, nebo pokud je v této lhůtě podán opravný prostředek, dnem jeho zamítnutí“.
- 74 Kromě toho je třeba připomenout (viz bod 18 výše), že pokud jde o časové účinky zrušení nařízení č. 961/2010, Tribunál v bodě 106 rozsudku ze dne 21. března 2012, Fulmen a Mahmoudian v. Rada (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), rozhodl, že v projednávané věci se riziko vážného a nevratného narušení účinnosti omezujících opatření, která stanoví nařízení č. 961/2010, nejeví dostatečně vysoké, aby odůvodňovalo zachování účinků uvedeného nařízení vůči žalobcům po dobu delší, než jaká je stanovena v čl. 60 druhém pododstavci statutu Soudního dvora Evropské unie. V bodě 107 téhož rozsudku (viz bod 19 výše) také rozhodl, že účinky rozhodnutí 2010/413, ve znění rozhodnutí 2010/644, musejí být zachovány až do okamžiku, kdy nastanou účinky zrušení nařízení č. 961/2010.
- 75 Z výše uvedených úvah vyplývá, že zachování účinků sporných aktů vůči žalobci poté, co byly zrušeny rozsudkem ze dne 21. března 2012, Fulmen a Mahmoudian v. Rada (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), vyplývá z uplatnění ustanovení statutu Soudního dvora Evropské unie a ze svrchovaného posouzení učiněného Tribunálem, a nikoliv z jednání, jež žalobce vytýká Radě, tedy že Rada podala proti uvedenému rozsudku kasační opravný prostředek.
- 76 Vzhledem tedy k tomu, že žalobce nepředložil žádný objektivní důkaz, kterým mohl prokázat, že Rada podala kasační opravný prostředek proti rozsudku ze dne 21. března 2012, Fulmen a Mahmoudian v. Rada (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), s cílem poškodit žalobce nebo vyvíjet nátlak na Íránskou islámskou republiku, aby ukončila svůj jaderný program, musí být argument vycházející ze zneužití pravomoci ze strany Rady, kterým byla umocněna závažnost porušení dotčeného právního ustanovení v projednávané věci, zamítnut jako neopodstatněný.
- 77 Pokud jde o druhou výtku protiprávnosti, vycházející z porušení článků 16 a 17 Listiny, je třeba uvést, že se žalobce omezuje pouze na připomenutí nezbytných podmínek, které musí být naplněny, aby mohl být konstatován zásah do práv a svobod zaručených Listinou, a na tvrzení, že předmětem a účinkem sporných opatření, která byla vůči němu přijata, bylo s tím spojené omezení jeho práva na vlastnictví a jeho svobody podnikání, jež jsou uznány články 16 a 17 Listiny.
- 78 Podle ustálené judikatury je přitom právo na vlastnictví sice zaručeno článkem 17 Listiny, avšak nepožívá v unijním právu absolutní ochrany, ale musí být zohledněno z hlediska jeho funkce ve společnosti. V důsledku toho může být uplatnění tohoto práva omezeno, pokud tato omezení skutečně odpovídají cílům obecného zájmu sledovaným Uníí a nepředstavují vzhledem ke

sledovanému cíli nepřiměřený a neúnosný zásah do samotné podstaty takto zaručeného práva (viz rozsudek ze dne 13. září 2013, Makhlouf v. Rada, T-383/11, EU:T:2013:431, bod 97 a citovaná judikatura). Uvedenou judikaturu lze obdobně použít i na svobodu podnikání, která je zaručena článkem 16 Listiny.

- 79 Pokud jde o projednávanou věc, je třeba zaprvé poukázat na to, že cílem přijetí sporných aktů vůči žalobci, které spočívaly ve zmrazení jeho finančních prostředků, finančních aktiv a dalších hospodářských zdrojů, bylo zabránit šíření jaderných zbraní a tím vyvíjet tlak na Íránskou islámskou republiku, aby ukončila dotyčné činnosti. Uvedený cíl spadal do obecnějšího rámce snahy o zachování mezinárodního míru a bezpečnosti, a tudíž byl legitimní a přiměřený (v tomto smyslu obdobně viz rozsudek ze dne 13. září 2013, Makhlouf v. Rada, T-383/11, EU:T:2013:431, body 100 a 101 a citovaná judikatura).
- 80 Zadruhé byla sporná opatření nezbytná rovněž z toho důvodu, že alternativní a méně omezující opatření, jako je systém předchozího schválení nebo povinnost dodatečného odůvodnění použití vyplacených finančních prostředků, neumožnila stejně efektivně dosáhnout sledovaného cíle, tedy zabránit šíření jaderných zbraní, a tím vyvíjet tlak na Íránskou islámskou republiku, aby ukončila dotyčné aktivity, zejména vzhledem k možnosti uložená omezení obejít (obdobně viz rozsudek ze dne 13. září 2013, Makhlouf v. Rada, T-383/11, EU:T:2013:431, bod 101 a citovaná judikatura).
- 81 Žalobce tudíž neprokázal, že spornými akty byla porušena jeho práva, která dovozuje z článků 16 a 17 Listiny.
- 82 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba učinit závěr, že pouze první výtku protiprávnosti, vycházející z toho, že Rada přijala sporné akty a ponechala jméno žalobce na sporných seznamech, přestože neměla žádný důkaz odůvodňující takový postup, představuje protiprávní jednání, které je způsobilé založit odpovědnost Unie ve smyslu judikatury uvedené v bodě 63 výše.

2. K tvrzené újmě a existenci příčinné souvislosti mezi protiprávností vytýkaného jednání a touto újmou

- 83 Žalobce se domnívá, že prokázal skutečnou a určitou povahu morální a majetkové újmy, která mu vznikla v důsledku sporných aktů, a příčinnou souvislost mezi protiprávností vytýkaného jednání a tvrzenou újmou. S ohledem na zvláštní okolnosti projednávané věci má žalobce za to, že opodstatněnost jeho návrhu na náhradu škody není dotčena rozsudkem ze dne 30. května 2017, Safa Nicu Sepahan v. Rada (C-45/15 P, EU:C:2017:402).
- 84 Rada, podporovaná Komisí, odmítá argumenty předložené žalobcem. Rada má za to, že závěry Soudního dvora v rozsudku ze dne 30. května 2017, Safa Nicu Sepahan v. Rada (C-45/15 P, EU:C:2017:402), týkající se podmínek náhrady majetkové a nemajetkové újmy, jsou relevantní a podporují její argumenty v projednávané věci.
- 85 Je třeba posoudit, zda žalobce podal důkaz o tvrzené újmě a příčinné souvislosti mezi protiprávností vytýkaného jednání a touto újmou.
- 86 Pokud jde o podmínku skutečné existence újmy, může mimosmluvní odpovědnost Unie podle judikatury vzniknout pouze tehdy, pokud žalobci opravdu vznikla skutečná a určitá škoda (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 27. ledna 1982, De Franceschi v. Rada a Komise, 51/81, EU:C:1982:20, bod 9, a ze dne 16. ledna 1996, Candiotti v. Rada, T-108/94, EU:T:1996:5, bod 54). Žalobce musí doložit splnění této podmínky (viz rozsudek ze dne 9. listopadu 2006, Agraz a další v. Komise, C-243/05 P, EU:C:2006:708, bod 27 a citovaná judikatura), a konkrétně předložit přesvědčivé důkazy jak o existenci tvrzené újmy, tak o jejím rozsahu (viz rozsudek ze dne 16. září 1997, Blackspur DIY a další v. Rada a Komise, C-362/95 P, EU:C:1997:401, bod 31 a citovaná judikatura).

- 87 Konkrétně to znamená, že v každém návrhu na náhradu újmy, ať již se jedná o majetkovou či morální újmu, náhradu symbolickou či náhradu značného rozsahu, musí být přesně uvedena povaha tvrzené újmy ve vztahu k vytýkanému jednání, a musí obsahovat alespoň přibližné vyčíslení celé této újmy (viz rozsudek ze dne 26. února 2015, *Sabbagh v. Rada*, T-652/11, nezveřejněný, EU:T:2015:112, bod 65 a citovaná judikatura).
- 88 Pokud jde o podmínku týkající se existence příčinné souvislosti mezi tvrzeným jednáním a dovolávanou újmou, musí uvedená újma dostatečně přímým způsobem vyplývat z vytýkaného jednání a toto jednání musí být rozhodující příčinou újmy, přičemž neexistuje povinnost napravit veškeré, dokonce i vzdálené, škodlivé následky protiprávní situace (viz rozsudek ze dne 10. května 2006, *Galileo International Technology a další v. Komise*, T-279/03, EU:T:2006:121, bod 130 a citovaná judikatura; v tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 4. října 1979, *Dumortier a další v. Rada*, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 a 45/79, EU:C:1979:223, bod 21). Je na žalobci, aby příčinnou souvislost mezi vytýkaným jednáním a dovolávanou škodou prokázal (viz rozsudek ze dne 30. září 1998, *Coldiretti a další v. Rada a Komise*, T-149/96, EU:T:1998:228, bod 101 a citovaná judikatura).
- 89 Právě s ohledem na judikaturu připomenutou výše je třeba posoudit, zda žalobce v projednávané věci prokázal skutečnou a určitou povahu majetkové a morální újmy, která mu podle jeho tvrzení vznikla v důsledku přijetí sporných aktů a ponechání jeho jména na sporných seznamech, a existenci příčinné souvislosti mezi přijetím uvedených aktů a tvrzenou újmou.

a) K tvrzené majetkové újmě a existenci příčinné souvislosti

- 90 Žalobce tvrdí, že byl spornými opatřeními, která vůči němu byla přijata, obzvláště dotčen, jelikož se centrum jeho zájmů v okamžiku přijetí sporných aktů nacházelo ve Francii, tedy v Unii, neboť nabyl francouzské státní občanství a bydlel ve Francii, kde si otevřel bankovní účty. Tvrdí, že utrpěl čtyři typy majetkové újmy, a to zaprvé snížení hodnoty jeho finančních aktiv z důvodu, že nebyla dynamicky spravována, zadruhé ušlý zisk, jehož mohl docílit správou svých nemovitostí, zatřetí ztráty vzniklé v evropských společnostech a začtvrté náklady právního zastoupení vynaložené na částečné uvolnění jeho finančních prostředků a poté k uvolnění obstavených bankovních účtů. Z titulu těchto různých druhů majetkové újmy navrhuje, aby byla Radě uložena povinnost zaplatit mu náhradu v celkové výši 2 227 000 eur.
- 91 Rada, podporovaná Komisí, navrhuje, aby byl návrh na náhradu tvrzené majetkové újmy zamítnut.

1) Ke snížení hodnoty finančních aktiv z důvodu, že nebyla dynamicky spravována

- 92 Co se týče snížení hodnoty finančních aktiv z důvodu, že nebyla dynamicky spravována, žalobce v žalobě tvrdí, že jeho portfolio aktiv činilo přibližně 15 milionů eur, z nichž velká část byla investována do akcií evropských společností kótovaných na burze, akcií jiných společností, termínovaných vkladů v různých měnách a dluhopisů společností a států, včetně dluhopisů řeckého státu. Kromě toho se domnívá, že jelikož správci finančních prostředků pobírají odměnu v průměrné výši 2 % spravovaných finančních prostředků, činí tato újma, jejíž náhrady se domáhá, 2 % ročně z výše jeho finančních prostředků, kterou odhaduje na 11 milionů eur, aniž jsou zohledněna jeho aktiva na bankovních účtech otevřených v Belgii, celkově tedy 660 000 eur za tři roky.
- 93 V replice žalobce nejprve upřesňuje, že „dynamické“ portfolio, které se definuje s ohledem na své složení, je charakterizováno vyšší mírou rizika, než jaké nese držitel „vyváženého“ portfolia, a vyšší výnosností v dlouhodobém horizontu. Samotným cílem čl. 1 nařízení č. 423/2007 je podle žalobce právě zabránit každé osobě, na kterou se vztahují omezující opatření, aby náležitě spravovala „dynamické“ portfolio. Uplatnění omezujících opatření je tudíž podle žalobce skutečností vedoucí ke vzniku finanční újmy, která by měla být automaticky nahrazena, pokud jsou uvedena opatření následně prohlášena za protiprávní.

- 94 Žalobce přitom tvrdí, že jeho portfolio u banky BNP Paribas vyžadovalo „dynamickou“ správu. Jako příklad dynamické správy přikládá k replice výpis z účtu cenných papírů vedeného u BNP Paribas. Dodává, že výjimka stanovená v čl. 29 odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 267/2012 ze dne 23. března 2012 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení nařízení (EU) č. 961/2010 (Úř. věst. 2010, L 88, s. 1) se nepoužije na účty, které mají takovéto charakteristiky, nýbrž na takové účty, jako je jeho běžný účet vedený u banky Belfius, který nevyžaduje dynamickou správu, což vysvětluje, že jej nezahrnul do portfolií, pro něž se domáhá náhrady údajně vzniklé škody. V období od července 2010 do začátku roku 2014 tak skutečnost, že nebyly spravovány účty žalobce otevřené u banky BNP Paribas, podle žalobce zabránila v prodeji vysoce rizikových položek, jako jsou dluhopisy řeckého státu, ve využití kolísání trhu, v provedení arbitráží nezbytných pro dynamickou správu k úpravě svých investic, a v umístění prostředků generovaných na základě vyplacení termínovaných produktů a výplaty dividend a úroků.
- 95 Rada, podporovaná Komisí, argumenty žalobce zpochybňuje.
- 96 Je třeba připomenout, že podle článku 76 jednacího řádu musí žaloba obsahovat mimo jiné návrhové žádání žalobce a popřípadě důkazy a důkazní návrhy. Článek 85 jednacího řádu vyžaduje, aby byl takový důkaz předložen v rámci první výměny spisů účastníků řízení. Navíc mohou být ve fázi repliky předloženy další důkazy pouze v případě, že je prodlení odůvodněné.
- 97 V projednávané věci se přitom žalobce, pokud jde o škodu vycházející ze snížení hodnoty finančních aktiv z důvodu, že nebyla dynamicky spravována, snaží škodu, která mu údajně vznikla, prokázat velmi lakonicky, ba dokonce zmatečně. Pokud jde totiž o údajně vzniklou škodu, žalobce v žalobě pouze obecně popisuje druh investic, které provedl, a složení portfolia jeho aktiv, které nejprve v bodě 66 žaloby odhaduje na 15 milionů eur.
- 98 Zaprvé v žalobě nikde neoznačuje bankovní ústavy, kterým svěřil správu svých aktiv, ani výši těchto aktiv. Poukazuje na ně nanejvýš obecně, když v poznámce pod čarou k bodu 66 žaloby odkazuje na dvě přílohy žaloby, které jsou nadepsány „Výpisy z účtů a dopisy bankovních institucí“ a „Dopisy bank“, aniž přesně uvádí, na které skutečnosti nebo pasáže uvedených příloh odkazuje.
- 99 Přitom je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury platí, že obsah žaloby sice může být podpořen a doplněn v konkrétních bodech odkazy na výňatky z písemností, které tvoří její přílohu, avšak obecný odkaz na jiné písemnosti, byť přiložené k žalobě, nemůže zhojit neexistenci základních prvků právní argumentace, které musí být uvedeny v žalobě. Navíc Tribunálu nepřisluší, aby v přílohách vyhledával a zjišťoval žalobní důvody a argumenty, které by mohl považovat za základ žaloby, jelikož přílohy mají pouze důkazní a pomocnou funkci (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. prosince 2005, *Honeywell v. Komise*, T-209/01, EU:T:2005:455, bod 57 a citovaná judikatura).
- 100 Zadržet v bodě 67 žaloby žalobce nakonec své portfolio aktiv vyčísluje – aniž to jakkoliv odůvodňuje – na 11 milionů eur a na tomto základě uplatňuje sazbu ve výši 2 %, o které prohlašuje, aniž předkládá jakýkoliv důkaz, že odpovídá průměrné odměně správců finančních prostředků, a následně odhaduje svou újmu na 660 000 eur v období tří let.
- 101 Takto lakonická a zmatečná argumentace v žalobě se jeví jako příliš nepřesná pro určení rozsahu této škody, a tudíž pro umožnění, aby Tribunál s ohledem na ustanovení jednacího řádu připomenutá výše porozuměl rozsahu nároků dovolávaných žalobcem. Proto musí být odmítnuta jako nepřípustná.
- 102 Jen pro úplnost je třeba uvést, že i za předpokladu, že by Tribunál navzdory těmto okolnostem mohl v projednávaném případě vyhledávat důkazy v přílohách žaloby ve smyslu bodu 96 výše, bylo by pak třeba konstatovat, že tyto důkazy neumožňují s jistotou určit rozsah této škody.

- 103 Příloha nadepsaná „Výpisy z účtů a dopisy bankovních institucí“ totiž obsahuje několik dokumentů, které žalobce individuálně neidentifikoval. Tribunál však podotýká, že se podle všeho jedná o dokumenty, které mohou být identifikovány následovně:
- výpis z účtu vedeného u banky Dexia ze dne 30. července 2010 (strany 23 až 25 souboru příloh žaloby), na kterém jméno žalobce jakožto majitel dotčeného účtu nefiguruje;
 - potvrzení o zůstatku ke dni 28. června 2010 na účtu žalobce u Banque Belfius ze dne 23. července 2015, spolu s výpisem z uvedeného účtu týkajícím se období od 1. června 2010 do 9. října 2010 (strany 26 až 29 souboru příloh žaloby), jež se v konečném důsledku jeví jako irelevantní, neboť žalobce v replice výslovně uvádí, že k nim v rámci projednávaného návrhu na náhradu škody nepřihlíží;
 - výpisy ze dvou účtů žalobce vedených u banky Sociétés Générale (strany 30 a 31 souboru příloh žaloby);
 - výpis ze zaměstnaneckého spořicího účtu žalobce vedeného u bankovních institucí Amundi a Inter Expansion (strany 32 a 33 souboru příloh žaloby);
 - dokument nazvaný „Portfolio Management Report“ pocházející od banky BNP Paribas Wealth Management, z něhož není patrné jméno žalobce jako majitele dotyčného účtu (strany 34 až 38 souboru příloh žaloby);
 - tabulka identifikující účty vedené v šesti bankovních institucích, jejich zhodnocení a povahu, a to bez dalšího upřesnění, pokud jde o totožnost jejich majitele.
- 104 Vedle skutečnosti, že některé z výše uvedených dokumentů neumožňují identifikovat jméno dotyčného majitele účtu, neumožňuje žádná skutečnost uvedená v předmětné příloze skutečně a jasně pochopit, jaká újma byla žalobci údajně způsobena.
- 105 Tato zmatečnost žalobcovy argumentace je ještě zřetelnější ve světle upřesnění, která přináší v replice, neboť podle nich je třeba zohlednit pouze aktiva svěřená bance BNP Paribas. Výše uvedených aktiv, za předpokladu, že jsou v držení žalobce, přitom podle dokumentu nazvaného „Portfolio Management Report“ reprodukováného na stranách 34 až 38 souboru příloh žaloby činí 7 746 855 eur, což je částka nižší než 11 000 000 eur, ze kterých žalobce v konečném výsledku vychází při výpočtu újmy, která mu údajně vznikla.
- 106 Příloha nadepsaná „Dopisy bank“ obsahuje tři dopisy tří bank či institucí spravujících aktiva; tyto dopisy pouze poukazují na skutečnost, že tyto instituce vyvozují důsledky ze sporných aktů, a sice zmrazení aktiv žalobce, a vyjadřují přání dodržovat platnou právní úpravu. Pokud jde o dopis banky BNP Paribas Wealth Management ze dne 11. února 2011, jeho autor dodává, že nemůže, jak by si přál žalobce, přejít na „konzervativní“, a tedy i bezpečnější správu jeho aktiv (strana 157 souboru příloh žaloby). Je nutno konstatovat, že tyto dokumenty neumožňují určit rozsah újmy tvrzené žalobcem. Z předcházejících doplňujících úvah vyplývá, že jeho návrh na náhradu škody vzniklé snížením hodnoty jeho finančních aktiv z důvodu, že nebyla dynamicky spravována, by měl být v každém případě zamítnut jako neopodstatněný.
- 107 S ohledem na závěr učiněný v bodě 101 výše, a aniž je třeba zkoumat, zda žalobce předložil důkaz o příčinné souvislosti, musí být návrh na náhradu škody vzniklé snížením hodnoty jeho finančních aktiv z důvodu, že nebyla dynamicky spravována, odmítnut jako nepřijatelný.

2) *K ušlému zisku při správě nemovitostí*

- 108 Stran ušlého zisku, jež mu přinášela správa jeho nemovitostí, žalobce uvádí, že správa dvou jím vlastněných bytů ve Francii a Belgii se v důsledku přijetí sporných aktů stala nemožnou, protože nemohl vybírat nájemné, platit za práce a pojistné.
- 109 V replice žalobce upřesňuje, že čl. 29 odst. 2 písm. b) nařízení č. 267/2012, který umožňuje pokračovat ve výběru nájemného z platných smluv o pronájmu, nebyl použitelný v případě bytu nacházejícího se ve Francii, který nebyl v pronájmu v okamžiku, kdy bylo jméno žalobce poprvé zapsáno na seznam osob a subjektů, na něž se vztahují omezující opatření, z důvodu drobnějších prací, které v něm musely být provedeny. Žalobce, vycházející ze smlouvy podepsané dne 18. října 2014 po zrušení sporných opatření, která byla vůči němu přijata, tvrdí, že nájemní hodnota dotčeného bytu činí 2 500 eur měsíčně, takže ušlý zisk odpovídající absenci pronájmu lze odhadnout na částku 102 500 eur.
- 110 Rada, podporovaná Komisí, argumentaci žalobce zpochybňuje.
- 111 Předně platí, jak bylo připomenuto v bodě 96 výše, že žaloba musí obsahovat mimo jiné návrhové žádání žalobce, a popřípadě důkazy a důkazní návrhy. Navíc mohou být ve fázi repliky předloženy další důkazy pouze v případě, že je prodlení odůvodněné.
- 112 V projednávané věci je přitom nutno konstatovat, že žalobce v bodě 68 žaloby, který je jediným bodem věnovaným škodě vycházející z nemožnosti spravovat jeho nemovitosti, pouze tvrdí, že uvedená škoda vyplývá z „nemožnosti vybírat nájemné, platit za práce a pojistné atd.“, a nepředkládá vůbec žádný dokument nebo důkaz, který by toto tvrzení mohl podpořit, prokázat jeho vlastnictví a předložit důkaz o škodě a o příčinné souvislosti. Pokud jde pouze o byt, jehož je zřejmě vlastníkem ve Francii, předložil žalobce zajisté v replice přílohu C.2 obsahující tři dokumenty, a sice nájemní smlouvu podepsanou dne 18. října 2014, daňový výměr za rok 2013 týkající se „daní za uvolněné ubytovací prostory“ vystavený dne 29. října 2013 a dopis ze dne 20. října 2014 adresovaný správci daně. Nicméně přestože byly tyto tři dokumenty vyhotoveny před podáním projednávané žaloby, žalobce nijak neodůvodňuje jejich pozdní předložení ve fázi repliky. Příloha C.2 repliky musí být tudíž odmítnuta jako nepřijatelná. S ohledem na předcházející úvahy musí být tedy návrh na náhradu výše uvedené újmy odmítnut jako nepřijatelný.
- 113 Jen pro úplnost – i za předpokladu, že by v projednávané věci byly uvedený návrh a příloha C.2 prohlášeny za přípustné, bylo by nutno konstatovat, že žalobce nepředložil žádný důkaz, pokud jde o skutečnou a určitou povahu tvrzené újmy. Je totiž třeba zejména konstatovat, že žalobce nepředložil ani důkaz o svých vlastnických titulech k oběma bytům, o nichž tvrdí, že je jejich vlastníkem, ani důkaz, že tyto nemovitosti byly v okamžiku přijetí sporných aktů určeny k pronájmu.
- 114 Navíc na rozdíl od toho, co tvrdí žalobce, mu sporné akty nijak nebránily v tom, aby nadále bydlel v bytě, jehož je vlastníkem, pokud v něm bydlel i předtím; to platí tím spíše, že – jak připomíná v bodě 65 žaloby – měl v okamžiku přijetí sporných aktů francouzskou státní příslušnost a bydlel ve Francii.
- 115 Z předcházejících doplňujících úvah vyplývá, že žalobce nepřináší důkaz tvrzené škody související s oběma jím údajně vlastněnými byty ve Francii a Belgii, takže jeho návrh na náhradu škody spočívající v ušlých příjmech z pronájmu by měl být v každém případě zamítnut jako neopodstatněný.
- 116 S ohledem na závěr učiněný v bodě 112 výše, a aniž by bylo třeba zkoumat, zda žalobce předložil důkaz o příčinné souvislosti, musí být návrh na náhradu škody vycházející z toho, že navrhovatel nemohl spravovat své nemovitosti, odmítnut jako nepřijatelný.

3) *Ke ztrátám vzniklým v evropských společnostech*

117 Pokud jde o ztráty vzniklé v evropských společnostech, žalobce uvádí, že v okamžiku přijetí sporných aktů držel 26% podíl ve francouzské společnosti Codefa Connectif S. A. S. (dále jen „Codefa“) a byl akcionářem německých společností Decom Technology GmbH (dále jen „Decom“) a Senteg GmbH prostřednictvím belgické společnosti Soreltek S.A. Uvedené společnosti čelily podle žalobce v důsledku uvedených aktů nepřekonatelným obtížím, což vedlo ke snížení jejich hodnoty. Za účelem prokázání existence majetkové újmy vzniklé ve vztahu ke společnostem Codefa a Decom předkládá žalobce zprávu ze dne 21. července 2015 vypracovanou účetní znaleckou kanceláří zapsanou v komoře účetních znalců regionu Paris Île-de-France (Francie), připojenou v příloze A.14 žaloby (dále jen „účetní znalecký posudek“).

118 Rada, podporovaná Komisí, argumentaci žalobce zpochybňuje.

i) *Ke ztrátám vzniklým ve společnostech Senteg a Decom*

119 Pokud jde o návrh na náhradu škody vycházející ze ztrát ve společnostech Senteg a Decom, má Rada, podporovaná Komisí, za to, že tento návrh je nepřijatelný. Uvádí totiž, že žalobce nemá v těchto společnostech žádnou účast. Pokud jde o společnost Soreltek, která drží 80 % podíl ve společnosti Decom a 20% podíl ve společnosti Senteg a o níž žalobce tvrdí, že je jejím jediným hospodářským příjemcem, z jejích stanov nebo z jiných písemností ve spise nevyplývá, že by byla přímo či nepřímo vlastněna žalobcem, neboť je z 99 % vlastněna lucemburskou společností Wirkkraft S. A. a z 1 % třetí společností. I kdyby byl žalobce hospodářským příjemcem společnosti Wirkkraft, byl by jeho právní zájem na podání žaloby příliš nepřímý ve vztahu ke společnostem Senteg nebo Decom.

120 Žalobce v replice tvrdí, že má v držení cenné papíry na doručitele společnosti Wirkkraft, které je v případě potřeby připraven předložit, že zajišťuje veškeré financování této společnosti a je jediným hospodářským příjemcem společností Wirkkraft a Soreltek.

121 Pokud jde na prvním místě o společnost Soreltek, v souladu s ustálenou judikaturou připomenutou v bodě 99 výše Tribunálu nepřísluší, aby v přílohách vyhledával a zjišťoval žalobní důvody a argumenty, které by mohl pokládat za důvody představující základ žaloby. V projednávaném případě se přitom žalobce v bodě 76 žaloby spokojí s tvrzením, že „byl identifikován jako jediný hospodářský příjemce“ společnosti Soreltek. Na podporu tohoto tvrzení pouze bez dalšího upřesnění odkazuje na čtyři dokumenty připojené v příloze A.13 žaloby.

122 Každopádně i za předpokladu, že by Tribunál v projednávané věci mohl vyhledávat a zjišťovat skutečnosti, které by mohly podpořit toto tvrzení žalobce, by bylo nutno konstatovat, že žádný z uvedených dokumentů připojených v příloze A.13 žaloby tento závěr nepřipouští.

123 Zprvce totiž stanovy společnosti Soreltek, jak byly zaregistrovány v *Moniteur belge* (viz strany 269 až 271 souboru příloh žaloby), neodkazují na údajné postavení žalobce v této společnosti jakožto jediného hospodářského příjemce. Nanejvýš z nich vyplývá, že 209 z 210 podílů ve společnosti Soreltek, tedy o něco více než 99 % uvedených podílů, drží společnost Wirkkraft a poslední podíl drží společnost Transnational Consulting Group. Žalobce mimoto podle všeho nevykonává ani funkci jednatelů či ředitele společnosti Soreltek (viz strana 271 souboru příloh žaloby).

124 Zadruhé oba dopisy banky Dexia zaslané společnosti Soreltek ze dne 11. srpna 2010 a 8. září 2010 (strany 272 a 273 souboru příloh žaloby) směřují k informování uvedené společnosti o tom, že na žádost královského státního zástupce v Bruselu (Belgie) byly obstateny a poté zrušeny dva jeho účty. V žádném případě neodkazuje na jakékoli postavení žalobce jakožto jediného hospodářského příjemce ve vztahu k této společnosti.

- 125 Zatřetí dopis ze dne 11. února 2014 (který je zmíněn na dvou místech na stranách 274 a 275 souboru příloh žaloby), který zaslala advokátní kancelář královskému státnímu zástupci v Bruselu, se zmiňuje pouze o postavení signatářů jako „advokátů žalobce a jeho společnosti SA Soreltek“ a o žádosti o vrácení bankovních aktiv jejich klientů. Žádný z prvků tohoto dopisu neumožňuje potvrdit údajné postavení žalobce jakožto jediného hospodářského příjemce ve vztahu ke společnosti Soreltek.
- 126 Začtvrté byl dopisem královského státního zástupce v Bruselu ze dne 6. prosince 2013 (strana 276 souboru příloh žaloby) informován žalobcův advokát o tom, že „tento den nařídil uvolnění majetku obstaraného F. Mahmoudianovi a společnosti SA Soreltek v souvislosti s tímto řízením“, a zaslána kopie žádosti, kterou „banka ING předložila O. C. S. C. ve věci cenných papírů F. Mahmoudiana (cenné papíry Befimmo SCA-SICAFI)“. V žádném případě se nezmiňuje o jakémkoliv postavení žalobce jakožto jediného hospodářského příjemce ve vztahu ke společnosti Soreltek.
- 127 Kromě toho je třeba uvést, že žalobce v bodě 93 repliky pouze zopakoval, že byl hospodářským příjemcem společnosti Soreltek, a vyvodil z toho, že tato společnost byla součástí jeho aktiv.
- 128 Pokud jde na druhém místě o společnost Wirkkraft, je nutno konstatovat, že žalobce nepředložil v žalobě žádný důkaz, který by mohl podpořit jeho tvrzení v bodě 92 repliky, podle kterého je hospodářským příjemcem a držitelem cenných papírů této společnosti vystavených na doručitele. V replice byl nanejvýše „připraven“ předložit originál uvedených cenných papírů, a dále tvrdí, že „financování [...] společnosti Wirkkraft je v plném rozsahu zajištěno žalobcem, který je jejím ‚hospodářským příjemcem‘, jak vyplývá z prohlášení předloženého v příloze C.6“.
- 129 Zprvým přitom žalobci vzhledem k ustanovením článků 76 a 85 jednacího řádu příslušelo, aby již ve fázi žaloby předložil důkazy, že byl, jak tvrdí, držitelem cenných papírů společnosti Wirkkraft vystavených na doručitele. Nijak se nesnaží vysvětlit, z jakého důvodu, a to ani ve stadiu repliky, takový dodatečný důkaz nepředložil.
- 130 Pokud jde zadruhé o prohlášení předložené v příloze C.6 repliky, je třeba uvést, že i když je datováno dnem 9. prosince 2013, tedy o něco méně než dva roky před podáním projednávané žaloby, žalobce nikterak neodůvodňuje, proč bylo předloženo ve stadiu repliky. Příloha C.6 repliky, která podle všeho obsahuje pouze čestné prohlášení podepsané žalobcem bez dalších dokladů, tudíž musí být odmítnuta jako nepřípustná.
- 131 Z předcházejících úvah vyplývá, že žalobce neprokázal, že je – jak tvrdí – „hospodářským příjemcem“ a držitelem cenných papírů společnosti Wirkkraft vystavených na doručitele.
- 132 S ohledem na všechny předcházející úvahy je třeba mít za to, že žalobce, aniž podal sebemenší důkaz na podporu svých tvrzení, se pro účely podání svého návrhu na náhradu újmy vycházející ze ztrát ve společnostech Senteg a Decom v každém případě dovolával škody, jejíž existenci neprokázal, jak žádá judikatura připomenutá v bodě 86 výše.
- 133 Proto je třeba tento návrh odmítnout jako nepřípustný a v každém případě jako neopodstatněný.
- ii) Ke ztrátám spojeným se společností Codefa*
- 134 Pokud jde o návrh na náhradu újmy vycházející ze ztrát ve spojitosti se společností Codefa, žalobce za účelem prokázání majetkové újmy, kterou údajně utrpěl v souvislosti se společností Codefa, vychází jednak z účetního znaleckého posudku a jednak z řady kopií dokumentů týkajících se společnosti Codefa, které jsou připojeny v příloze A.5 žaloby.
- 135 Na prvním místě je třeba posoudit důkazní hodnotu účetního znaleckého posudku.

- 136 K tomu je třeba uvést, že při neexistenci unijní právní úpravy týkající se pojmu „důkaz“ zakotvil unijní soud zásadu volného dokazování či svobody důkazních prostředků, která musí být chápána jako právo dovolávat se důkazů v jakékoliv formě, jako jsou např. výpovědi, listinné důkazy, přiznání atd., s cílem prokázat určitou skutečnost (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 23. března 2000, *Met-Trans a Sagpol*, C-310/98 a C-406/98, EU:C:2000:154, bod 29; ze dne 8. července 2004, *Dalmine v. Komise*, T-50/00, EU:T:2004:220, bod 72, a stanovisko generálního advokáta Mengozziho ve věci *Archer Daniels Midland v. Komise*, C-511/06 P, EU:C:2008:604, body 113 a 114). Zároveň s tím unijní soud zakotvil zásadu volného hodnocení důkazů, podle níž určení věrohodnosti, či jinými slovy stanovení důkazní hodnoty důkazu, je věcí vnitřního přesvědčení soudu (rozsudek ze dne 8. července 2004, *Dalmine v. Komise*, T-50/00, EU:T:2004:220, bod 72, a stanovisko generálního advokáta Mengozziho ve věci *Archer Daniels Midland v. Komise*, C-511/06 P, EU:C:2008:604, body 111 a 112).
- 137 Při zjišťování důkazní hodnoty dokumentu je třeba přihlédnout k několika skutečnostem, jako je původ dokumentu, okolnosti, za kterých byl vyhotoven, jeho adresát a obsah, a položit si otázku, zda s ohledem na uvedené skutečnosti se informace, jež jsou v něm obsaženy, jeví být smysluplné a věrohodné (rozsudky ze dne 15. března 2000, *Cimenteries CBR a další v. Komise*, T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, EU:T:2000:77, bod 1838, a ze dne 7. listopadu 2002, *Vela a Tecmagrind v. Komise*, T-141/99, T-142/99, T-150/99 a T-151/99, EU:T:2002:270, bod 223).
- 138 V tomto kontextu již unijní soud konstatoval, že analýza předložená žalobcem nemůže být považována za nestranný a nezávislý znalecký posudek, pokud byla objednána a financována žalobcem a vypracována na základě poznatků, jež dal k dispozici žalobce, aniž byla přesnost nebo relevance těchto údajů předmětem jakéhokoliv nezávislého ověření (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. března 2011, *Siemens v. Komise*, T-110/07, EU:T:2011:68, bod 137).
- 139 Unijní soud již měl rovněž příležitost potvrdit, že znalecký posudek může být považován za průkazný pouze na základě svého objektivního obsahu, a že pouhé nepodložené tvrzení obsažené v takovém dokumentu samo o sobě nedovoluje dospět k jednoznačnému závěru (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. září 2004, *Valmont v. Komise*, T-274/01, EU:T:2004:266, bod 71).
- 140 Důkazní hodnotu účetního znaleckého posudku je v projednávané věci třeba posuzovat ve světle zásad připomenutých v bodech 136 až 139 výše.
- 141 V tomto ohledu je třeba poukázat na to, že účetní znalecký posudek byl vyhotoven účetní znaleckou kanceláří zapsanou v komoře účetních znalců v regionu Paris Île-de-France. Z dopisu ze dne 21. července 2015, obsaženého na stranách 2 a 3 uvedeného posudku, který uvedená účetní znalecká kancelář zaslala žalobci, vyplývá, že dle podmínek stanovených na schůzce dne 18. června 2015 zadal žalobce této kanceláři úkol ocenit újmu, která vznikla žalobci v důsledku přijetí sporných opatření, pokud jde o jeho účast na základním kapitálu společností Codefa a Decom. Pokud jde o provedení tohoto úkolu, v uvedeném dopise se zejména uvádí, že „[tento] posudek byl vyhotoven na základě dokumentů, které nám poskytl pan Fereydoun Mahmoudian“. Ze znění uvedeného dopisu vyplývá, že účetní znalecký posudek byl vyhotoven na žádost žalobce za účelem doložit v rámci projednávané věci skutečnou existenci a rozsah tvrzené majetkové újmy a že vychází především z dokumentů poskytnutých žalobcem. Je třeba zdůraznit, že uvedené dokumenty, na které se odkazuje v některých poznámkách pod čarou, nejsou k účetnímu znaleckému posudku připojeny.
- 142 Vzhledem ke kontextu, v němž byl účetní znalecký posudek vyhotoven, a na základě zásad připomenutých v bodech 136 až 139 výše je třeba důkazní hodnotu tohoto posudku relativizovat. Tento posudek nelze považovat za dostačující k prokázání toho, co je v něm obsaženo, zejména pokud jde o skutečnou existenci a rozsah uváděné újmy. Nanejvýš by mohl být považován za neúplný důkaz, za podmínky, že by byl podpořen jinými důkazy.

- 143 Pokud jde na druhém místě o kopie dokumentů týkajících se společnosti Codefa, připojené v příloze A.5 žaloby, ale také o účetní znalecký posudek, na nějž žalobce obecně odkazuje v bodě 71 žaloby, je třeba bez dalšího připomenout, že podle judikatury připomenuté v bodě 99 výše nepřísluší Tribunálu vyhledávat a určovat v přílohách žalobní důvody a argumenty, které by mohl považovat za základ žaloby. To platí tím spíše, je-li příloha součástí spisu sestávajícího z mnoha dokumentů vztahujících se k tématu nebo osobě, které jsou reprodukovány na značném počtu stran. V takovém případě, neodkazuje-li účastník řízení na konkrétní skutečnosti a části uvedených příloh, které chce zdůraznit za účelem prokázání opodstatněnosti svých argumentů, mají takové přílohy vzhledem k výše citované judikatuře podstatně nižší důkazní a výpovědní hodnotu.
- 144 Tak je tomu zjevně i v projednávané věci, pokud jde o přílohu A.5 žaloby, která dle žalobce sestává z „[k]opii dokumentů týkajících se společnosti CODEFA“, obsažených na stranách 41 až 154 souboru příloh žaloby, tedy celkem na 114 stranách. Vzhledem k tomu, že v žalobě není uveden konkrétní odkaz na skutečnosti uvedené na těchto 114 stranách přílohy A.5, je třeba mít za to, že žalobce v projednávané věci neprokázal opodstatněnost své argumentace.
- 145 Pokud jde o obecný odkaz v bodě 71 žaloby na účetní znalecký posudek k prokázání existence škody, kterou žalobce utrpěl zejména z důvodu své účasti ve společnosti Codefa, je třeba mít opět za to, že s ohledem na ustanovení článku 76 jednacího řádu a judikatury připomenuté v bodě 99 výše takový obecný odkaz na uvedenou zprávu, reprodukováný na stranách 277 až 290 souboru příloh žaloby, nemůže zhojit absenci základních prvků právní argumentace, které musí být uvedeny v žalobě.
- 146 Pokud jde na třetím místě o žalobcův návrh na náhradu škody vycházející ze ztrát ve spojitosti se společností Codefa, žalobce tvrdí, že v návaznosti na přijetí sporných aktů vůči žalobci a společnosti Fulmen se společnost Codefa ocitla v potížích, takže mu nebyly splaceny půjčky ve výši 220 000 eur, které jí poskytl, a nezáročila se mu investice spočívající v koupi akcií této společnosti v roce 2009. V souvislosti s těmito obtížemi žalobce tvrdí, že v říjnu 2010 banka Société Générale uzavřela účet společnosti Codefa a zrušila možnost přečerpání. Mimoto nemohla otevřít účet u jiné bankovní instituce. Konečně z důvodu sankcí, které postihly žalobce a společnost Fulmen, nemohla využít podpory francouzského státu poskytované podnikům v obtížích, ačkoli k tomu byla způsobilá. Vzhledem k neexistenci finanční pomoci, kterou by mohl poskytnout akcionář, vedly tyto finanční potíže k její likvidaci v roce 2012.
- 147 Pokud jde zaprvé o obě půjčky v celkové výši 220 000 eur údajně poskytnuté žalobcem společnosti Codefa, je třeba konstatovat, že v poznámce pod čarou vložené pod bodem 72 žaloby žalobce odkazuje pouze a bez dalšího upřesnění na přílohu A.5 žaloby. Žalobce tudíž nepředložil důkaz o existenci obou těchto půjček, takže s ohledem na ustanovení článku 76 jednacího řádu musí být tato argumentace odmítnuta jako nepřípustná.
- 148 Jen pro úplnost je třeba uvést, že i za předpokladu, že by takový odkaz v projednávané věci byl považován za dostatečný, takže by Tribunál byl oprávněn vyhledávat v příloze A.5 žaloby, zda dokument prokazuje existenci předmětných půjček, bylo by třeba přinejmenším identifikovat oba dokumenty uvedené na stranách 43 a 44 a na stranách 45 a 46 souboru příloh žaloby. Těmito dvěma dokumenty jsou dvě úvěrové smlouvy uzavřené mezi společností Codefa jakožto dlužníkem a žalobcem jakožto věřitelem, jedna znějící na 70 000 eur a druhá na 150 000 eur, tedy v celkové výši 220 000 eur, která podle všeho odpovídá částce, již se dovolává žalobce. Je však třeba uvést, jak žalobce na jednání sám uznal, že obě tyto smlouvy, vyhotovené v angličtině, nejsou parafovány ani podepsány. Za těchto podmínek by i za předpokladu, že by argumentace založená na těchto dvou dokumentech byla přípustná, byla jejich důkazní hodnota velmi omezená, jelikož neumožňují s jistotou prokázat existenci pohledávky, ze které žalobce vychází, když se domáhá náhrady předmětné škody. Tento závěr nemůže být vážen ve vztahu ke skutečnosti, že – jak žalobce uvedl na jednání – z podrobného rozpisu pasiv společnosti Codefa (závěrka ke dni 30. června 2011), reprodukováného na stranách 80 a 81 souboru příloh žaloby, vyplývá, že se v položce „úvěry a kontokorentní úvěry“ v řádku 455002 „MAHMOUDIAN Féreidoun“ uvádí částka 220 000 eur netto k 30. červnu 2011. Vzhledem

k tomu, že společnost Codefa byla zlikvidována více než šest měsíců po vyhotovení této závěrky, nelze totiž nabýt jistotu, že půjčky poskytnuté žalobcem společnosti Codefa nebyly v mezidobí částečně či dokonce v plném rozsahu splaceny. I kdyby tedy Tribunál mohl zohlednit tento dokument uvedený v příloze A.5 žaloby, na který žalobce v žalobě konkrétně neodkázal, by taková zmínka každopádně neumožňovala prokázat existenci tvrzené škody.

- 149 Pokud jde zadruhé o rozhodnutí banky Sociétés Générale uzavřít účty společnosti Codefa a zrušit možnost přečerpání, je třeba konstatovat, že v poznámce pod čarou vložené pod bodem 73 žaloby žalobce odkazuje pouze a bez dalšího upřesnění na „[p]řílohu A.5, viz dopis Sociétés Générale ze dne 2.09.2010“. Jak již bylo uvedeno v bodě 144 výše, je takový odkaz nedostatečný, pokud jde o přílohu obsahující mnoho dokumentů čítajících celkem 114 stran. Žalobce tudíž nepředložil důkaz o existenci takových rozhodnutí přijatých bankou Sociétés Générale, takže s ohledem na ustanovení článku 76 jednacího řádu musí být tento argument odmítnut jako nepřijatelný.
- 150 Jen pro úplnost je třeba uvést, že i za předpokladu, že by bylo možné mít v projednávaném případě za to, že je takový odkaz dostatečný, takže Tribunál by měl v příloze A.5 žaloby vyhledávat, který dokument je „dopisem Sociétés Générale ze dne 2. 9. 2010“, pak by bylo možné konstatovat, že uvedený dokument je uveden na první straně přílohy A.5, tj. na straně 41 souboru příloh žaloby. Přitom je nutno uvést, že – jak žalobce sám uznal na jednání – ze znění tohoto dopisu banky Sociétés Générale nijak nevyplývá, že uzavření účtu společnosti Codefa, jakož i zrušení možnosti přečerpání ve výši 80 000 eur jsou výsledkem přijetí sporných aktů.
- 151 Pokud jde za třetí o tvrzené zamítnutí ze strany jiné bankovní instituce otevřít bankovní účet na jméno společnosti Codefa z důvodu sporných aktů vydaných proti žalobci, je nutno konstatovat, že toto tvrzení uvedené v žalobě není podloženo žádným důkazem. S ohledem na ustanovení článku 76 jednacího řádu musí být tudíž tento argument odmítnut jako nepřijatelný.
- 152 Pokud jde za čtvrté o tvrzení, že společnost Codefa nemohla získat podporu, která bývá obvykle přiznávána podnikům v obtížích, přestože k ní byla způsobilá, je nutno znovu konstatovat, že toto tvrzení uvedené v žalobě není podloženo žádným důkazem. S ohledem na ustanovení článku 76 jednacího řádu musí být tudíž tento argument odmítnut jako nepřijatelný.
- 153 Pokud jde za páté o tvrzení, že žalobce z důvodu likvidace Codefa nemohl „přímo či nepřímou zúročit své investice [v souvislosti] s nákupem akcií v roce 2009“, je nutno konstatovat, že tento argument uvedený v žalobě není podložen žádným důkazem. Žalobce zejména neupřesňuje celkovou částku, kterou investoval za účelem nabytí akcií ve společnosti Codefa, ani počet podílů, ani jejich nominální hodnotu. S ohledem na ustanovení článku 76 jednacího řádu musí být tudíž tento argument odmítnut jako nepřijatelný.
- 154 S ohledem na všechny předcházející úvahy je třeba uvést, že jelikož jsou argumenty uvedené na podporu návrhu na náhradu újmy vycházející ze ztrát ve spojitosti se společností Codefa zčásti nepřijatelné a zčásti neopodstatněné, žalobce uvedený návrh nedoložil. Je tudíž třeba dospět k závěru, že návrh musí být zamítnut jako neopodstatněný.
- 155 V důsledku toho musí být návrh na náhradu újmy vycházející ze ztrát vzniklých žalobci v evropských společnostech s ohledem na závěry učiněné v bodech 133 a 154 výše zčásti odmítnut jako nepřijatelný a zčásti zamítnut jako neopodstatněný.

4) K nákladům právního zastoupení vynaloženým na částečné uvolnění finančních prostředků žalobce a následně k uvolnění obstavených bankovních účtů

- 156 Pokud jde o náklady právního zastoupení vynaložené na částečné uvolnění obstavených bankovních účtů, žalobce tvrdí, že mu nebyla zaslána žádná informace o postupu, kterým by se měl řídit, aby získal prostředky nezbytné k pokrytí svých osobních výdajů. Z tohoto důvodu se za účelem uvolnění částky 1 000 eur měsíčně obrátil na advokátní kancelář ve Francii, která si naúčtovala odměnu ve výši 8 875 eur. Podobně pověřil advokátní kancelář v Belgii, nejprve k zastupování před belgickými orgány a poté, po vydání rozsudku ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Fulmen a Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), za účelem zajištění nezbytných kroků k uvolnění obstavených bankovních účtů, za což mu byla naúčtována odměna ve výši 8 838 eur. Celkově tedy dotčené náklady právního zastoupení dosáhly částky 17 713 eur.
- 157 Ve fázi repliky žalobce zdůrazňuje, že s ohledem na jeho věk a jeho osobní situaci byla podpora poskytnutá specializovaným poradcem nezbytná pro účinné uplatnění jeho práv u bank a orgánů veřejné moci; skutečnost, že trvalo jeden rok, než dosáhl uvolnění finančních prostředků nezbytných k pokrytí svých základních výdajů, podle žalobce ukazuje, že tento boj byl komplikovaný a obtížný; mimoto z písemností ve spise podle něj vyplývá, že zablokování jeho účtů v Belgii mělo přímou spojitost se spornými akty.
- 158 Rada, podporovaná Komisí, argumentaci žalobce zpochybňuje.
- 159 Pokud jde o újmu, jež údajně vychází z nákladů právního zastoupení vynaložených ve Francii a Belgii k dosažení částečného uvolnění jeho finančních prostředků během sporného období a poté k uvolnění obstavených bankovních účtů, požaduje žalobce uhrazení odměn advokátů, které za tímto účelem zaplatil. V této souvislosti předkládá v přílohách k žalobě jednak korespondenci mezi advokátní kanceláří se sídlem ve Francii a generálním ředitelstvím státního rozpočtu (Francie) a korespondenci mezi advokátní kanceláří se sídlem v Belgii a státním zastupitelstvím v Bruselu, a jednak dvě vyúčtování odměn vypracovaná dotčnými advokátními kancelářemi. Je třeba mít za to, že „sporným obdobím“ míní žalobce období mezi 26. červencem 2010, kdy bylo jeho jméno poprvé zařazeno na sporné seznamy (viz bod 10 výše), a 19. prosincem 2013, kdy došlo k vyškrtnutí jeho jména ze sporných seznamů (viz bod 22 výše) (dále jen „sporné období“).
- 160 V tomto ohledu je nutno konstatovat, že aniž je třeba rozhodnout o tom, zda v rámci vnitrostátních řízení dotčených v projednávané věci byl žalobce povinen využít služeb advokáta, omezuje se důkaz o skutečné existenci škody, jež musí v souladu s judikaturou připomenutou v bodě 86 výše žalobce podat, na předložení dvou vyúčtování odměn v celkové výši 17 713 eur vystavených jeho advokáty a určených jemu osobně. Žalobce naproti tomu nepředložil žádný důkaz o tom, že tato dvě vyúčtování odměn byla nejen skutečně uhrazena, ale především – jelikož požaduje náhradu obou těchto odměn z titulu této újmy – že byla uhrazena z vlastních zdrojů.
- 161 Za těchto okolností je třeba dospět k závěru, že žalobce zjevně nepředložil přesvědčivé důkazy jak o existenci, tak rozsahu újmy, které se dovolává, pokud jde o náklady na advokáta, jež se rozhodl vynaložit za právní zastoupení před francouzskými a belgickými vnitrostátními orgány. Zjevně tak neprokázal, že újma, jejíž náhrady se domáhá a jež vychází z nákladů právního zastoupení, které podle svých slov vynaložil ve Francii a Belgii, byla skutečná a určitá. Návrh na náhradu nákladů právního zastoupení vynaložených žalobcem ve Francii a Belgii musí být proto zamítnut (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 7. února 2018, AEIM a Kazenas v. Komise, T-436/16, nezveřejněné, EU:T:2018:78, body 46 a 47).
- 162 S ohledem na závěry učiněné v bodech 107, 116, 155 a 161 výše je třeba návrh na náhradu tvrzené majetkové újmy zčásti odmítnout jako nepřípustný a v každém případě jako neopodstatněný, a zčásti zamítnout jako neopodstatněný.

b) K tvrzené morální újmě a existenci příčinné souvislosti

- 163 Žalobce tvrdí, že přijetí sporných aktů a ponechání zápisu jeho jména na sporných seznamech mu způsobilo dva druhy morální újmy, a to jednak poškození jeho cti a dobré pověsti, za které požaduje částku 100 000 eur, a jednak útrapy, které z toho vyplývají jak z hlediska potíží v každodenním životě, tak z hlediska zhoršení jeho zdravotního stavu, za které požaduje částku 500 000 eur.
- 164 V odpovědi na otázku položenou v rámci druhého organizačního procesního opatření v souvislosti s důsledky rozsudku ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (C-45/15 P, EU:C:2017:402), na projednávanou věc žalobce uvádí, že vzhledem k přitěžujícím okolnostem, zejména zneužití pravomoci Radou, vyžaduje úplná náprava jeho morální újmy podle jeho názoru vyšší částku, než jaká byla stanovena ve shora uvedeném rozsudku.
- 165 Rada, podporovaná Komisí, má za to, že návrh na náhradu tvrzené morální újmy je třeba zamítnout.

1) K poškození cti a dobré pověsti

- 166 Žalobce tvrdí, že mu poškozením jeho cti a dobré pověsti v důsledku přijetí sporných aktů vznikla morální újma odlišná od majetkové újmy vyplývající z narušení jeho osobních vztahů s třetími osobami.
- 167 Kromě toho zrušení *a posteriori* sporných aktů podle žalobce neumožňuje nahradit v plném rozsahu morální újmu, která mu podle jeho slov vznikla poškozením jeho cti a dobré pověsti, které bylo prodlouženo a umocněno skutečností, že Rada vyčerpala všechny dostupné opravné prostředky. Rada teprve v rámci řízení o kasačním opravném prostředku poprvé tvrdila existenci důvěrných skutečností odůvodňujících přijetí sporných aktů, která přitom nebyla nikdy prokázána. Bez ohledu na své námitky, které byly opodstatněné, se Rada bez jakýchkoliv důkazů a bez ověření rozhodla ponechat jeho jméno na sporných seznamech po dobu téměř tří a půl let v období od 26. července 2010 do 19. prosince 2013.
- 168 Zařazení jeho jména na sporné seznamy bylo podle žalobce předmětem jisté publicity, zejména díky využití médií Radou, a to jak v iránských obchodních kruzích, tak v Evropě, což ještě více poškodilo jeho dobrou pověst.
- 169 V odpověď na argumenty Rady žalobce namítá, že Tribunál v rozsudku ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (T-384/11, EU:T:2014:986), uznal, že za určitých podmínek může morální újma vyplývat z omezujících opatření bez rozdílu mezi fyzickými a právními osobami; pořady BBC a reportáž francouzského televizního kanálu TF1 vysílaná dne 6. července 2014, na které odkazuje, svědčí o rozsahu medializace jeho případu a o skutečném rozsahu morální újmy, kterou utrpěl tím, že byl Radou stigmatizován zejména ve Francii a obecně na Západě.
- 170 Pokud jde o poškození cti a dobré pověsti žalobce, Rada, podporovaná Komisí, argumentaci žalobce zpochybňuje.
- 171 Zprvé tvrdí, že pokud jde o náhradu morální újmy, musí být poškození dobré pověsti fyzické osoby odlišeno od poškození dobré pověsti společnosti provozující obchodní činnost. Projednávaný případ by měl být srovnatelný s věcí, v níž byl vydán rozsudek ze dne 28. května 2013, *Abdulrahim v. Rada a Komise* (C-239/12 P, EU:C:2013:331), a nikoliv s věcí, v níž byl vydán rozsudek ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (T-384/11, EU:T:2014:986). Zrušení sporných aktů přijatých vůči žalobci, který je fyzickou osobou, je tedy vhodnou formou nápravy zásahu do jeho dobré pověsti.
- 172 Z druhého žalobce podle Rady nepředložil žádný hmatatelný důkaz o poškození jeho osobní pověsti nebo cti či jinými slovy o skutečné a určité povaze újmy, kterou uplatňuje.

- 173 Na prvním místě je třeba bez dalšího posoudit argument Rady, podle kterého musí být poškození dobré pověsti fyzické osoby, pokud jde o náhradu morální újmy, odlišeno od poškození dobré pověsti společnosti provozující obchodní činnost. Projednávaný případ je tak podle názoru Rady blízký případům ve věcech, ve kterých byly vydány rozsudky ze dne 28. května 2013, *Abdulrahim v. Rada a Komise* (C-239/12 P, EU:C:2013:331), a ze dne 18. února 2016, *Jannatian v. Rada* (T-328/14, nezveřejněný, EU:T:2016:86), a nikoliv ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (T-384/11, EU:T:2014:986), neboť zrušení sporných aktů přijatých vůči žalobci, který je fyzickou osobou, představuje přiměřenou formu nápravy zásahu do jeho dobré pověsti. Na rozdíl od obchodní společnosti, jejíž újma na dobré pověsti má finanční důsledky a může být peněžitě vyčíslena, je podle Rady obtížné uplatnit tutéž zásadu na fyzickou osobu.
- 174 Tento argument Rady, který předpokládá, že Soudní dvůr zakotvil stran mimosmluvní odpovědnosti Unie v oblasti náhrady morální újmy vycházející z poškození dobré pověsti rozlišení mezi fyzickou osobou a právnickou osobou, nemůže obstát. Je totiž třeba konstatovat, že Soudní dvůr v bodě 72 rozsudku ze dne 28. května 2013, *Abdulrahim v. Rada a Komise* (C-239/12 P, EU:C:2013:331), pouze konstatoval, že protiprávnost aktu dotčeného v uvedené věci, jehož povaha a předmět byly podobné povaze a předmětu sporných aktů, mohla rehabilitovat žalobce v dané věci, který byl fyzickou osobou, nebo představovat formu nápravy morální újmy, kterou utrpěl v důsledku této protiprávnosti, a odůvodnit tak trvání jeho právního zájmu na řízení. Z výše uvedeného bodu rozsudku vyplývá, že Soudní dvůr měl v této věci jednoduše za to, že uznání protiprávnosti dotčeného aktu může odůvodnit trvání právního zájmu žalobce na řízení, i když jeho jméno bylo v uvedené věci ze sporného seznamu odstraněno.
- 175 Na rozdíl od toho, co v podstatě tvrdí Rada, tedy Soudní dvůr v rozsudku ze dne 28. května 2013, *Abdulrahim v. Rada a Komise* (C-239/12 P, EU:C:2013:331), nezaujal stanovisko k otázce, zda takové zjištění postačuje k tomu, aby byl žalobce v uvedené věci zcela rehabilitován, nebo zda může představovat úplnou formu nápravy morální újmy, kterou žalobce utrpěl. Je ostatně třeba uvést, že Soudní dvůr v bodě 49 rozsudku ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (C-45/15 P, EU:C:2017:402), konstatoval, že i když v rozsudku ze dne 28. května 2013, *Abdulrahim v. Rada a Komise* (C-239/12 P, EU:C:2013:331), rozhodl, že zrušení protiprávních omezujících opatření může představovat formu nápravy utrpěné morální újmy, nevyplývá z toho, že tato forma náhrady újmy nutně stačí k zajištění plné náhrady této újmy ve všech případech.
- 176 Stejně tak je třeba konstatovat, že Soudní dvůr v témže bodě 72 rozsudku ze dne 28. května 2013, *Abdulrahim v. Rada a Komise* (C-239/12 P, EU:C:2013:331), ani neomezil účinky zjištění, které je v něm uvedeno, pouze na fyzické osoby. V tomto ohledu je třeba ostatně připomenout, že Soudní dvůr v bodě 70 téhož rozsudku mimo jiné uvedl, že dotyčná omezující opatření mají značné nepříznivé důsledky a významný dopad na práva a svobody osob, na něž se uvedená opatření vztahují. Ta přitom byla přijata na základě nařízení Rady (ES) č. 881/2002 ze dne 27. května 2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 467/2001, kterým se zakazuje vývoz určitého zboží a služeb do Afghánistánu, zesiluje zákaz letů a rozšiřuje zmrazení prostředků a jiných finančních zdrojů afghánského Talibanu (Úř. věst. L 139, s. 9; Zvl. vyd. 18/01, s. 294). Uvedené nařízení se tak mohlo vztahovat jak na fyzické osoby, tak na právnické osoby.
- 177 Vzhledem k výše uvedeným úvahám Rada v podstatě neprávem tvrdí, že poškození dobré pověsti fyzické osoby je třeba odlišit, pokud jde o náhradu škody, od poškození dobré pověsti společnosti provozující obchodní činnost.
- 178 Pokud jde na druhém místě o náhradu žalobcem tvrzené morální újmy v souvislosti s poškozením jeho cti a jeho dobré pověsti, je třeba poukázat na to, že sporná opatření mají značné nepříznivé důsledky a významný dopad na práva a svobody dotčených osob (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. května 2013, *Abdulrahim v. Rada a Komise*, C-239/12 P, EU:C:2013:331, bod 70). V tomto ohledu je třeba uvést, že pokud se na určitou osobu vztahují omezující opatření z důvodu, že údajně poskytla

podporu šíření jaderných zbraní, je tato osoba veřejně spojována s jednáním, které je považováno za závažné ohrožení mezinárodního míru a bezpečnosti, což má za následek poškození její dobré pověsti, což jí tedy působí morální újmu (rozsudek ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 80).

- 179 Na jedné straně se zostuzení a nedůvěra způsobené takovými omezujícími opatřeními, jako jsou sporná opatření, týkají její vůle být zapojena do činností, které považuje mezinárodní společenství za zavrženíhodné. Dotyčná osoba je tak dotčena nad rámec sféry svých běžných hospodářských a finančních zájmů (rozsudek ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 82).
- 180 Poškození dobré pověsti dotyčné osoby je navíc o to závažnější, že vyplývá nikoliv z vyjádření osobního názoru, ale ze zaujetí oficiálního stanoviska unijního orgánu zveřejněného v *Úředním věstníku Evropské unie* a spojeného s právně závaznými následky (rozsudek ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 83).
- 181 S ohledem na výše uvedené je třeba mít za to, že v projednávané věci přijetí sporných aktů a ponechání jména žalobce na sporných seznamech způsobilo žalobci morální újmu odlišnou od majetkové újmy způsobené dotčením jeho ekonomických a finančních zájmů. Proto mu musí být přiznán nárok na náhradu této újmy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 85).
- 182 Pokud jde o existenci morální újmy, jež údajně vznikla, je třeba připomenout, že pokud jde konkrétně o takovou újmu, nelze sice předložení důkazů či důkazních návrhů nezbytně považovat za podmínku pro uznání takové újmy, nicméně žalobci přísluší, aby prokázal, že jednáním, jež je dotčenému orgánu vytýkáno, mu taková újma mohla být způsobena (viz rozsudek ze dne 16. října 2014, *Evropaiki Dynamiki v. Komise*, T-297/12, nezveřejněný, EU:T:2014:888, bod 31 a citovaná judikatura; v tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 28. ledna 1999, *BAI v. Komise*, T-230/95, EU:T:1999:11, bod 39).
- 183 Dále platí, že i když Soudní dvůr v rozsudku ze dne 28. května 2013, *Abdulrahim v. Rada a Komise* (C-239/12 P, EU:C:2013:331), rozhodl, že zrušení protiprávních omezujících opatření může představovat formu nápravy utrpěné morální újmy, nevyplývá z něj, že tato forma nápravy nutně za všech okolností stačí k zajištění úplné nápravy této újmy, neboť jakékoli rozhodnutí v tomto ohledu je třeba přijmout na základě posouzení okolností projednávané věci (rozsudek ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, bod 49).
- 184 V projednávané věci sice může zrušení sporných aktů rozsudkem ze dne 21. března 2012, *Fulmen a Mahmoudian v. Rada* (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), ve kterém bylo konstatováno, že spojení žalobce se šířením jaderných zbraní je neodůvodněné, a tudíž protiprávní, představovat určitou formu nápravy morální újmy, která žalobci vznikla a za kterou se žalobce v projednávané věci domáhá odškodnění. Za okolností projednávané věci však toto zrušení nemůže představovat úplnou nápravu uvedených újmy.
- 185 Z judikatury připomenuté v bodě 178 výše totiž vyplývá, že přijetí sporných aktů, a tedy tvrzení, že žalobce je zapojen do šíření jaderných zbraní, měly za následek zostuzení a nedůvěru vůči žalobci, a tudíž dopad na jeho sociální a rodinné vztahy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 88).
- 186 Tyto následky, které přetrvávaly téměř tři a půl roku a v nichž tkví původ morální újmy utrpěné žalobcem, přitom nemohou být zcela vyváženy tím, že se *a posteriori* určí, že sporné akty jsou protiprávní, a to z následujících důvodů.

- 187 Zaprvé přijetí omezujících opatření vůči určité osobě přitahuje větší pozornost a vyvolává více reakcí, zejména mimo Unii, než jejich následné zrušení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 88).
- 188 Zadruhé je obvinění, jež vznesla Rada vůči žalobci, obzvláště závažné, jelikož jej spojuje s šířením jaderných zbraní, tedy s činností, která podle Rady představuje nebezpečí pro mír a mezinárodní bezpečnost (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 89).
- 189 Zatřetí, jak vyplývá z bodu 21 výše, nebylo uvedené obvinění podloženo sebemenší informací nebo relevantním důkazem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 90).
- 190 Začtvrté a v každém případě, i když zařazení jména žalobce na seznam, které bylo zveřejněno v Úředním věstníku, mohla Rada kdykoliv zrušit, nebo přinejmenším upravit či doplnit s cílem napravit případnou protiprávnost, jímž by mohlo být stíženo, bylo toto zařazení zachováno po dobu téměř tří a půl roku i přes výhrady žalobce, týkající se zejména absence důkazů na podporu obvinění, které proti ní bylo vzneseno. Spis v tomto ohledu neobsahuje skutečnosti, které by naznačovaly, že Rada z vlastního podnětu nebo jako odpověď na výhrady žalobce kdykoli nebo z jakéhokoli důvodu ověřila opodstatněnost uvedeného obvinění, aby omezila nepříznivé důsledky, které z něj pro žalobce vyplývaly (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 91).
- 191 Na základě ustálené judikatury bylo takové ověření v projednávané věci každopádně po vynesení rozsudku ze dne 21. března 2012, *Fulmen a Mahmoudian v. Rada* (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), obzvláště odůvodněné s ohledem na závažnost protiprávnosti, která v něm byla konstatována. Uvedený rozsudek sice totiž mohl, v každém případě přinejmenším částečně, představovat náhradu morální újmy, která žalobci vznikla, avšak nemohl mít v žádném případě jakýkoli účinek v tomto smyslu, pokud jde o období po jeho vynesení, tedy období přibližně jednoho roku a devíti měsíců, během kterého bylo žalobcovo jméno nadále beze změny ponecháno na předmětných seznamech.
- 192 Aniž je jakkoliv zpochybněno právo dotyčného orgánu podat kasační opravný prostředek proti rozhodnutí Tribunálu, kterým bylo ukončeno řízení, nebo odkladný účinek takového rozhodnutí vyplývající z ustanovení čl. 60 druhého pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie, je třeba mít za to, že v Unii práva je dotyčný orgán s ohledem na závažnost protiprávního jednání konstatovaného Tribunálem povinen ověřit posouzení kritizovaná Tribunálem, byť by tak učinil souběžně s podáním kasačního opravného prostředku. Takový požadavek nemá za cíl uložit dotčenému orgánu, aby okamžitě splnil povinnosti vyplývající z rozsudku Tribunálu, ale aby ověřil, zda by zpochybněvané akty nemohly, nebo dokonce neměly být s ohledem na závěry Tribunálu zrušeny, nahrazeny nebo upraveny za účelem omezit nepříznivé důsledky, jak to vyplývá z bodu 91 rozsudku ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (T-384/11, EU:T:2014:986).
- 193 Morální újma, která takto vznikla ponecháním žalobcova jména na seznamech po vynesení rozsudku ze dne 21. března 2012, *Fulmen a Mahmoudian v. Rada* (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), a na niž žalobce výslovně poukazuje v žalobě, se totiž liší od morální újmy, která vznikla před vynesením uvedeného rozsudku. V uvedeném rozsudku tak Tribunál v souladu s tvrzením žalobce formálně rozhodl, že zařazení jeho jména na seznamy bylo s ohledem na ustálenou judikaturu protiprávní z důvodu absence důkazů na podporu obvinění vzneseného proti žalobci.

- 194 V projednávané věci tedy Rada mohla zejména s ohledem na posouzení a závěry uvedené Tribunálem v rozsudku ze dne 21. března 2012, Fulmen a Mahmoudian v. Rada (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), přezkoumat, zda je ponechání jména žalobce v daném stavu, tedy bez jakéhokoli důkazu prokazujícího obvinění vznesené proti žalobci, na seznamech odůvodněné, aniž by hrozilo riziko dalšího zhoršení újmy, která již žalobci vznikla k datu vynesení uvedeného rozsudku.
- 195 Na tomto závěru nemůže nic změnit ani rozsudek ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Fulmen a Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775). V uvedeném rozsudku totiž Soudní dvůr přezkoumal a zamítl pouze kasační opravný prostředek podaný Radou proti zrušujícímu rozsudku ze dne 21. března 2012, Fulmen a Mahmoudian v. Rada (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), a nemohl tedy rozhodnout o náhradě morální újmy vzniklé z důvodu ponechání jména žalobce na sporných seznamech po vynesení posledně uvedeného rozsudku.
- 196 S ohledem na výše uvedené úvahy a v každém případě s ohledem na úvahy uvedené v bodech 190 až 195 výše je třeba dojít k závěru, že zrušení zařazení jména žalobce rozsudkem ze dne 21. března 2012, Fulmen a Mahmoudian v. Rada (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), nepředstavovalo úplnou nápravu morální újmy, která žalobci vznikla.
- 197 Na třetím místě je třeba posoudit, zda některé dodatečné faktory mohly – jak tvrdí žalobce – přispět ke zhoršení morální újmy, která žalobci vznikla, a zda by tudíž takové faktory měly být vzaty v úvahu při vyčíslení výše náhrady škody, která žalobci vznikla.
- 198 Pokud jde předně o údajné prodloužení a zhoršení morální újmy, která žalobci vznikla v důsledku toho, že Rada na jedné straně vyčerpala opravné prostředky, které jí příznává Smlouva o FEU, zejména když podala kasační opravný prostředek proti rozsudku ze dne 21. března 2012, Fulmen a Mahmoudian v. Rada (T-439/10 a T-440/10, EU:T:2012:142), a na druhé straně uplatnila na podporu uvedeného kasačního opravného prostředku poprvé v řízení před Soudním dvorem některé důvody a argumenty, zejména když zmínila důvěrné skutečnosti, které podle ní odůvodňovaly sporné akty, avšak tyto skutečnosti nesdělila, nemůže tento argument obstát. Důvodem je, že stejným způsobem a ze stejných důvodů, pro které nemohly tyto okolnosti představovat přitěžující okolnost protiprávního jednání Rady, jak bylo rozhodnuto v bodech 70 až 76 výše, nemohou být z podstaty věci ani příčinou vzniku morální újmy, která by mohla zakládat mimosmluvní odpovědnost Unie.
- 199 Pokud jde dále o reportáž vysílanou francouzským televizním kanálem TF1 v pořadu „sept à huit“, není na rozdíl od tvrzení žalobce pravda, že by tato reportáž svým obsahem naznačovala, že žalobci vznikla závažnější morální újma; tento pořad, který je dostupný online na internetu, byl věnován výlučně účinkům sporných aktů na společnost Fulmen, a nikoli na žalobce. I kdyby se mělo za to, že se tento pořad mohl dotýkat i zájmů žalobce, z toho každopádně vyplývá, že mohl přispět k obnovení dobré pověsti žalobce. Zajišťuje totiž mimo jiné publicitu zrušení sporných aktů unijním soudem. Přesto, s ohledem na zvláště závažné obvinění vznesené Radou proti žalobci, nemohlo vysílání uvedeného pořadu vyvážit nepříznivé účinky sporných opatření na dobrou pověst žalobkyně, jak tvrdí Rada.
- 200 Pokud jde konečně o odvysílání fotografie žalobce stanicí BBC a o pořad vysílaný dne 24. května 2011, v němž podle žalobce vystoupil mluvčí Rady a ohledně více osob, na něž se vztahovaly sankce Rady, prohlásil, že „nakonec bylo prokázáno, že všechna rozhodnutí Evropské unie byla přijata správně“, vedle skutečnosti, že žalobce v žalobě neuvádí nic, co by umožnilo Tribunálu konstatovat existenci a obsah těchto vysílání, je třeba mít za to, že dotčené vysílání a výroky, které podle Rady zastává mluvčí Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ), a nikoli Rada, nemohly zhoršit újmu způsobenou žalobci spornými akty. Ačkoli byly tyto výroky vysloveny v době, kdy před Tribunálem probíhalo řízení o žalobě znějící na zrušení sporných aktů, uvedené výroky, jak jsou reprodukovány žalobcem v žalobě, pouze odrážejí přesvědčení jejich autora, který je zaměstnancem unijního orgánu, stran legality rozhodnutí, která tento orgán přijal vůči „řadě jednotlivců sankcionovaných Radou“. Vedle

skutečnosti, že každý účastník řízení probíhajícího před unijním soudem může svobodně vyjádřit své přesvědčení, pokud jde o jeho právo, je třeba konstatovat, že výroky, které byly údajně takto vysloveny, se každopádně netýkaly individuálně žalobce.

201 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba návrhu na náhradu morální újmy vycházející z poškození cti a dobré pověsti žalobce vyhovět. Tribunál, který vyčísluje uvedenou újmu *ex aequo et bono*, má za to, že přiznání částky 50 000 eur představuje přiměřenou náhradu újmy.

2) Ke škodě spojené s potížemi v každodenním životě a se zhoršením zdravotního stavu

202 Co se týče újmy vycházející z útrap z důvodu potíží v každodenním životě a zhoršení jeho zdravotního stavu, žalobce ji vyčísluje na 500 000 eur.

203 Rada, podporovaná Komisí, má za to, že důkazy poskytnuté žalobcem nejsou dostatečné pro odůvodnění náhrady morální újmy ve výši 500 000 eur.

i) Ke škodě vycházející z útrap z důvodu potíží v každodenním životě

204 Žalobce tvrdí, že po přijetí sporných aktů byly jeho finanční prostředky nacházející se v Unii zmrazeny, čímž se ocitl ve velmi tíživé finanční a osobní situaci, a přišel nejen o možnost udržet si svou životní úroveň, ale i pokrývat základní potřeby, včetně potřeb blízkých osob, jako například hrazení zdravotních výdajů, nahrazení jeho mobilního telefonu či hrazení pojištění domácnosti. Tvrdí, že teprve od ledna 2012, tedy 18 měsíců po přijetí prvních sporných aktů, mu byla přiznána částka 1 000 eur měsíčně na pokrytí každodenních potřeb. Během více než jednoho roku tak musel prostředky na živobytí získávat prostřednictvím půjček od osob ze svého okolí.

205 Pokud jde o jeho výdaje, připomíná, že měl předložit příslušnému orgánu odůvodněnou žádost s cílem získat nezbytnou částku. Skutečnost, že povolení k placení daní, jeho pojištění a výdajů bylo vydáno teprve 25. března 2011, měla za následek značné prodlení s platbami, pokuty a řadu administrativních obtíží. Dodává, že každá platba vyžadovala předložení faktury a zvláštní povolení banky nebo příslušného správního orgánu nebo úhradu v hotovosti, což pro něj bylo zdrojem velkých obtíží a dalších útrap v každodenním životě. Neměl právo cestovat do jiných evropských zemí mimo Francii ani přistát na letišti Unie nacházejícím se jinde než ve Francii při cestách mimo Unii. Všechny osoby z rodinných, sociálních a profesních kruhů, až po nájemce jeho bytu v Belgii, byly vyslýchány bezpečnostními službami členských států. Jeho neteři byla zamítnuta žádost o udělení francouzského státního občanství pod záminkou, že je s ním příbuzná a absolvovala dvouměsíční stáž ve společnosti Fulmen, což v něm podle jeho slov vyvolalo pocit viny. Ponižovalo jej, že se musel u svých blízkých zadlužit částkou více než 20 000 eur, aby mohl pokrýt své základní potřeby, a žil ve strachu z toho, co bude, zhorší-li se jeho zdravotní stav. Měl rovněž silný pocit nespravedlnosti ve vztahu ke své situaci. Televizní reportáž v pořadu „sept à huit“ vysílaná francouzskou televizní stanicí TF1 dne 6. července 2014 podle něj ukazuje rozsah dopadu omezujících opatření na jeho osobní situaci.

206 V replice žalobce kategoricky odmítá tvrzení Rady, podle kterého měl pouze opustit území Francie, aby se usadil v Íránu.

207 Pokud jde o žalobcovy útrapy z důvodu potíží v každodenním životě, Rada uvádí, že nepochybně, že sporná opatření měla dopad na jeho každodenní život. V duplice však upřesňuje, že výslovně neuznává, že by žalobce utrpěl nahraditelnou morální újmu. Tvrdí totiž, že na výdaje, na které žalobce odkazuje, tedy zdravotní výdaje a pojištění nebo daně, se vztahuje článek 26 nařízení č. 267/2012, který stanoví uvolnění nezbytných finančních prostředků pro pokrytí základních potřeb osoby, vůči níž bylo přijato opatření spočívající ve zmrazení finančních prostředků. Podle tohoto ustanovení nemůže být činěna odpovědnou za průtahy či špatné fungování systému zavedeného členskými státy. Nemůže být shledána odpovědnou ani za vyslýchání v rodinných, sociálních a profesních kruzích žalobce, jakož

i jeho nájemce, o kterých bylo rozhodnuto bezpečnostními nebo policejními složkami členských států. Pokud jde o odmítnutí udělení francouzského státního občanství žalobcově neteři, unijní právní úprava v oblasti omezujících opatření neobsahuje žádné ustanovení, jehož účelem nebo účinkem by bylo zabránit udělení státního občanství osobám, na něž se taková opatření vztahují. Každopádně se nejedná o osobní škodu, která vznikla žalobci, a odmítnutí udělení státního občanství bylo odůvodněno tím, že žalobcova neteř absolvovala dvouměsíční stáž ve společnosti Fulmen, a nikoli rodinným vztahem k žalobci.

- 208 Co se týče nemožnosti, aby si žalobce udržel svou životní úroveň, jedná se podle Rady o okolnost, kterou lze jen obtížně kvalifikovat jako skutečnou a určitou škodu; její skutečný rozsah je každopádně pochybný. S ohledem na povahu tvrzené škody není podle Rady za okolností projednávané věci namístě přiznat náhradu škody. Život žalobce nebyl narušen tolik, jak tvrdí, neboť si stále ponechal íránské státní občanství i své bydliště a hospodářské vazby v Íránu, kde mohl dále vést život na obvyklé úrovni, i když jeho životní úroveň v Evropě byla nepříznivě dotčena.
- 209 Žalobce se podle Rady nemůže oprávněně domáhat náhrady údajné újmy vyplývající z omezení vstupu, v projednávaném případě z odepření nástupu na palubu na letišti nacházejícím se jinde než ve Francii, jelikož na rozdíl od opatření spočívajících ve zmrazení finančních prostředků nejsou omezení vstupu prováděna přijetím nařízení na základě článku 215 SFEU.
- 210 Pokud jde o újmu, která vznikla útrapami z důvodu potíží v každodenním životě, je třeba od sebe odlišit tři kategorie škod tvrzených žalobcem.
- 211 Pokud jde zaprvé o zákaz cestovat do evropských zemí mimo Francii a přistávat na letišti nacházejícím se jinde než ve Francii při cestách mimo Unii, takže žalobci byl mimo jiné dne 17. července 2011 odepřen nástup na palubu, je nutno souhlasně s Radou připomenout, že taková opatření vycházejí z ustanovení článku 19 rozhodnutí 2010/413, která nahrazují ustanovení článku 4 společného postoje 2007/140. Jak přitom bylo konstatováno v bodech 47 a 48 výše, Tribunál nemá pravomoc rozhodovat o návrhu žalobce na náhradu škody v rozsahu, v němž směřuje k náhradě škody, která mu údajně vznikla v důsledku přijetí rozhodnutí 2010/413. Žalobce se tudíž nemůže oprávněně domáhat náhrady této škody.
- 212 Zadruhé žalobce neprávem směřuje proti Radě žalobní bod vycházející v podstatě z průtahů vnitrostátních orgánů při vyřizování žádostí žalobce o poskytnutí měsíční částky k uspokojení jeho každodenních základních potřeb.
- 213 V souladu s ustanoveními článku 19 nařízení č. 961/2010, tj. jednoho ze sporných aktů, totiž bylo stanoveno, že odchylně od článku 16 nařízení č. 961/2010 mohou příslušné orgány členských států takto označené na internetových stránkách uvedených v příloze V uvedeného nařízení za určitých podmínek povolit uvolnění nebo zpřístupnění určitých zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, a to zejména podle čl. 19 odst. 1 písm. a) bodu i) uvedeného nařízení, „které jsou nezbytné pro uspokojení základních potřeb osob uvedených v přílohách VII nebo VIII a na nich závislých rodinných příslušníků, včetně úhrad za potraviny, nájemného nebo hypotéky, plateb za léky a lékařské ošetření, daní, pojistného a poplatků za veřejné služby“.
- 214 Žalobce tudíž neprávem považuje Radu za odpovědnou za škody, které mu mohly vzniknout v důsledku průtahů při vyřizování jeho žádostí podaných k příslušným orgánům členských států, uvolnění nebo zpřístupnění jeho finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů k uspokojení jeho každodenních základních potřeb, tedy zejména úhrady zdravotních výdajů – a to i pro jeho rodinného příslušníka, přičemž žalobce neupřesňuje, zda k němu má vyživovací povinnost – pojištění domácnosti, úhrady daní, poplatků, telefonní linky nebo dokonce nového telefonu. Takové škody, i kdyby byly prokázány, mohou být přičteny pouze příslušným orgánům členských států, takto označeným nařízením č. 961/2010.

- 215 Pokud jde zatřetí o újmu vycházející v podstatě ze stresu a pocitů úzkosti, ponížení a viny, zejména vůči jeho blízkým, kterou sporné akty žalobci podle jeho slov způsobily, když ho připravily o veškeré prostředky nezbytné pro udržení dosavadní životní úrovně, je třeba bez dalšího upřesnit, že tato újma se liší od újmy způsobené poškozením cti a dobré pověsti žalobce, která byla zkoumána výše a v jejímž případě Tribunál v bodě 201 výše rozhodl o náhradě škody ve výši 50 000 eur. Jak totiž plyne z bodu 82 rozsudku ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (T-384/11, EU:T:2014:986), vyplývá posledně uvedená újma zejména z opovržení a nedůvěry, jež vzbuzují taková omezující opatření, jako jsou sporná opatření, která se týkají vůle označené osoby být zapojena do činností, které jsou mezinárodním společenstvím považovány za zavrženíhodné.
- 216 V projednávané věci však tvrzená morální újma, která se vztahuje k zásahu ze strany sporných aktů do sociálního a rodinného života žalobce, nevyplývá z opovržení a nedůvěry z důvodu údajné žalobcovy vůle „být zapojen do činností, které jsou mezinárodním společenstvím považovány za zavrženíhodné“, ale v podstatě z toho, že utrpěla jeho rodinná, či dokonce sociální prestiž jakožto fyzické osoby, protože v důsledku zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů najednou nebyl schopen udržet dosavadní životní úroveň.
- 217 Ze všech skutečností ve spise, které se specificky týkají žalobcova sociálního a rodinného životního standardu, přitom vyplývá, že žalobce prokázal, že újma tvrzená a posuzovaná v projednávané věci je skutečná a určitá. Kromě toho z týchž skutečností vyplývá, že uvedená škoda vyplývá nutně a přímo ze sporných aktů. Ostatně, i když Rada v tomto ohledu neuznává existenci morální újmy, vyplývá jak z jejích písemností, tak i z jejích vyjádření na jednání, že nepopírá, že sporná opatření ovlivnila každodenní život žalobce.
- 218 S ohledem na výše uvedené je třeba mít za to, že přijetím sporných aktů a ponecháním žalobcova jména na sporných seznamech, které se ho týkají, vznikla žalobci morální újma, která může být předmětem odškodnění a která se liší nejen od majetkové újmy způsobené dotčením jeho ekonomických a finančních zájmů, ale i od morální újmy vycházející z poškození jeho cti a dobré pověsti.
- 219 Pokud jde o výši náhrady morální újmy, kterou je třeba žalobci přiznat za okolností projednávané věci, je třeba uvést, že vyškrtnutím svého jména ze seznamu sice žalobce zřejmě získal zpět svou způsobilost volně nakládat se svým majetkem a hospodářskými zdroji, které byly zmrazeny, naproti tomu ale tímto zrušením nemohla být napravena zde posuzovaná újma, která vyvolávala účinky během sporného období. Jak již totiž Soudní dvůr judikoval, samotné zmrazení finančních prostředků svou dalekosáhlostí rozvrací profesní i rodinný život dotčených osob (viz rozsudek ze dne 28. května 2013, *Abdulrahim v. Rada a Komise*, C-239/12 P, EU:C:2013:331, bod 70 a citovaná judikatura). Je tudíž třeba mít za to, že zrušení sporných aktů nemůže samo o sobě představovat úplnou nápravu této újmy a dokonce ani zmírnit výši poskytnuté náhrady škody.
- 220 S ohledem na druh a závažnost morální újmy, která žalobci takto vznikla, a s ohledem na nemožnost vypočítat tento druh morální újmy na základě číselných údajů, a vyčíslitelných skutečností, je třeba ji vyčíslit *ex aequo et bono*. V tomto ohledu je třeba z titulu přiměřené náhrady přiznat částku 500 eur za každý měsíc, kdy bylo žalobcovo jméno zařazeno na sporných seznamech. Vzhledem k tomu, že žalobce byl na uvedených seznamech zapsán od července 2010 do prosince 2013, tedy po dobu 42 měsíců, představuje částka 21 000 eur přiměřenou náhradu újmy vycházející z útrap z důvodu potíží v každodenním životě, a sice v podstatě z důvodu zásahu do žalobcova sociálního a rodinného životního standardu.

ii) K újmě způsobené zhoršením zdravotního stavu

- 221 Co se týče újmy způsobené zhoršením jeho zdravotního stavu, žalobce tvrdí, že v návaznosti na přijetí sporných aktů musel podstoupit antidepresivní léčbu, a k tomu předložil v příloze A.11 žaloby lékařské osvědčení.
- 222 V příloze C.8 repliky žalobce předkládá „pro případ potřeby“ nové lékařské potvrzení.
- 223 Pokud jde o zhoršení žalobcova zdravotního stavu, Rada tvrdí, že případná náhrada by se měla opírat o hmatatelné důkazy. V projednávané věci přitom žalobce podle Rady nepředložil lékařský posudek, ale pouze první lékařské osvědčení, zmiňující zhoršení jeho zdravotního stavu, které není ani trvalé, ani nezvratné, a v replice druhé lékařské osvědčení, které je obzvláště stručné a neumožňuje vyhodnotit následky na zdraví žalobce, jež by sporné akty mohly způsobit.
- 224 Co se týče újmy vycházející ze zhoršení jeho zdravotního stavu, žalobce tvrdí, že podstoupil antidepresivní léčbu, a k tomu předložil v příloze A.11 žaloby lékařské osvědčení ze dne 14. prosince 2010 vypracované psychiatrem jedné pařížské nemocnice. Z uvedeného osvědčení vyplývá, že tento lékař potvrzuje, že žalobce trpěl „úzkostně depresivní poruchou většího rozsahu“, která si vyžádala velmi pravidelnou farmakologickou a psychiatrickou péči. Podle téhož lékaře se žalobcův zdravotní stav na konci července 2010 výrazně zhoršil.
- 225 Je pravda, že toto lékařské osvědčení předložené žalobcem může samo o sobě podpořit jeho tvrzení, že v důsledku přijetí sporných aktů musel podstoupit antidepresivní léčbu. Z posledního pododstavce uvedeného osvědčení však implicitně vyplývá, že bylo vystaveno pouze na základě informací sdělených žalobcem. Z předmětného lékařského osvědčení nevyplývá, že by diagnostika lékaře spočívala buď na lékařském sledování žalobce v minulosti, nebo na lékařských zprávách a zkouškách vyhotovených jedním nebo více lékaři, v jejichž péči se žalobce předtím nacházel. Je třeba ostatně uvést, že uvedený lékař sám osvědčuje, že žalobce přijal do péče teprve v září 2010, tedy dva měsíce po přijetí sporných aktů. Za takových okolností bylo za účelem prokázání zhoršení jeho zdravotního stavu, ke kterému došlo v okamžiku, kdy byly sporné akty přijaty, nezbytné, aby žalobce přinejmenším předal uvedenému lékaři dokumenty, které by mu umožnily posoudit jeho celkový či zdravotní či psychiatrický stav před přijetím uvedených aktů. Přitom žádná skutečnost ve spisu neumožňuje konstatovat, že se tak stalo. Kromě toho je nutno konstatovat, že žalobce nepředložil žádný dokument dokládající, že mu byla po dni vydání osvědčení předepsána antidepresivní léčba.
- 226 Pokud jde o lékařské osvědčení předložené ve fázi repliky v její příloze C.8, je třeba uvést, že toto osvědčení je datováno dnem 12. ledna 2016 a bylo vypracováno psychiatrem. Pokud jde o přípustnost takového dokumentu, lze zajisté jen konstatovat, že žalobce kromě běžné formulace „pro případ potřeby“ nijak neodůvodňuje předložení tohoto nového osvědčení ve stadiu repliky. Co se však týče újmy vycházející ze zhoršení zdravotního stavu, bylo zcela možné, či dokonce dostatečné, aby žalobce v projednávané věci upřesnil, že si přeje vyjádřit se k vývoji svého zdravotního stavu od prvního lékařského osvědčení vystaveného v roce 2010. Každopádně, i kdyby měla být tato písemnost ze spisu považována za přípustnou, z textu uvedeného osvědčení není patrný zvláštní vývoj zdravotního stavu žalobce; je jím nanejvýš doloženo, že žalobce trpí úzkostně depresivní poruchou vyžadující další léčbu.
- 227 I když lékařská osvědčení předložená žalobcem umožňují konstatovat, že v letech 2010 a 2016 trpěl jistými zdravotními problémy, neobsahují tedy tato osvědčení skutečnosti nasvědčující tomu, že by tyto problémy měly spojitost se spornými akty. Tato osvědčení tudíž nejsou způsobilá prokázat existenci příčinné souvislosti, a návrh na náhradu újmy vycházející ze zhoršení žalobcova zdravotního stavu musí být proto zamítnut (obdobně viz rozsudek ze dne 12. září 2007, Combescot v. Komise, T-250/04, EU:T:2007:262, bod 100).

- 228 Z předcházejících úvah vyplývá, že žalobce nepředložil důkaz o skutečné a určité povaze škody vycházející ze zhoršení jeho zdravotního stavu ani o příčinné souvislosti. Návrh na náhradu této újmy je tudíž třeba zamítnout jako neopodstatněný.
- 229 S ohledem na závěry učiněné v bodech 201, 220 a 228 výše je třeba částečně vyhovět návrhu na náhradu morální újmy tvrzené žalobcem. Tribunál má za to, že v rámci hodnocení *ex aequo et bono* morální újmy, která vznikla žalobci, představuje částka 71 000 eur přiměřenou náhradu.
- 230 Závěrem je tedy třeba vyhovět projednávané žalobě na náhradu škody a z tohoto důvodu přiznat žalobci náhradu vzniklé morální újmy ve výši 71 000 eur. Naproti tomu jeho návrh na náhradu majetkové újmy se zamítá.

IV. K nákladům řízení

- 231 Článek 134 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu stanoví, že je-li neúspěšných účastníků řízení více, rozhodne Tribunál o rozdělení nákladů řízení.
- 232 V projednávané věci je Rada neúspěšným účastníkem řízení, pokud jde o návrh na náhradu morální újmy vzniklé žalobci, a žalobce je neúspěšným účastníkem řízení, pokud jde o náhradu majetkové újmy. Za těchto okolností je třeba rozhodnout, že každý z účastníků řízení ponese vlastní náklady řízení.
- 233 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu nesou orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, vlastní náklady řízení. Komise tedy ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (první senát)

rozhodl takto:

- 1) Radě Evropské unie se ukládá povinnost zaplatit Fereydounu Mahmoudianovi náhradu morální újmy ve výši 71 000 eur.
- 2) Ve zbývajících částech žaloba zamítá.
- 3) Fereydoun Mahmoudian, Rada a Komise ponесou vlastní náklady řízení.

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 2. července 2019.

Podpisy.

Obsah

I. Skutečnosti předcházející sporu	2
II. Řízení a návrhová žádání účastníků řízení	4
III. Právní otázky	5
A. K pravomoci Tribunálu	5
B. K věci samé	6
1. K tvrzené protiprávnosti	7
2. K tvrzené újmě a existenci příčinné souvislosti mezi protiprávností vytykaného jednání a touto újmou	11
a) K tvrzené majetkové újmě a existenci příčinné souvislosti	12
1) Ke snížení hodnoty finančních aktiv z důvodu, že nebyla dynamicky spravována	12
2) K ušlému zisku při správě nemovitostí	15
3) Ke ztrátám vzniklým v evropských společnostech	16
i) Ke ztrátám vzniklým ve společnostech Senteg a Decom	16
ii) Ke ztrátám spojeným se společností Codefa	17
4) K nákladům právního zastoupení vynaloženým na částečné uvolnění finančních prostředků žalobce a následně k uvolnění obstavených bankovních účtů	21
b) K tvrzené morální újmě a existenci příčinné souvislosti	22
1) K poškození cti a dobré pověsti	22
2) Ke škodě spojené s potížemi v každodenním životě a se zhoršením zdravotního stavu	27
i) Ke škodě vycházející z útrap z důvodu potíží v každodenním životě	27
ii) K újmě způsobené zhoršením zdravotního stavu	30
IV. K nákladům řízení	31